THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF
H. Danhof
H. Hoeksema
G. M. Ophoff
B. J. Danhof
G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscriptions should be addressed to G. Vos, 707 Thomas St., S.E., Grand Rapids, Mich.
Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 5 FEBRUARY, 1925 Subscription Price $1.50

MEDITATION

NOTHING STRANGE

> Beloved, think it not strange concerning the fiery trial which is to try you as though some strange thing happened to you.
> 1 Peter 4:12.

There is in nature sometimes an hour of breathless, awful expectancy.

When in the late afternoon of a sultry summer-day the gentle zephyr even holds its breath and ceases to stir even the sensitive leaf of the poplar; when blue-black clouds thickly pack on the horizon and the distant rumble of thunder announces the approach of a storm,—then all nature stands in awe, fearful and still, expectantly, till presently the storm breaks loose, the wild wind howls and lashes the trees, lightning sets the heavens ablaze, stroke upon stroke, and the roaring thunder r e v e r b e r a t e s through the air, peal upon peal . . . . .

So there is, in the history of the church betimes an hour of oppressing stillness.

When the enemies of the Church are seated in high places of authority and power and latent hatred of God and His Christ and His people begins to manifest itself; when slanderers of the righteous and accusers of the brethren are bestirring themselves to report evil things about the children of light and there are signs of secret conspiracies and plottings against the Church, the people of God stand in fearful anticipation of the things that are at hand, till soon the storm of persecution breaks loose, prison doors are opened unto them, scaffold and stake are erected, and their blood is shed for righteousness' sake . . . . .

Such an hour of approaching woe and suffering is dreadful, worse frequently than the actual tribulation when it is once present. Imagination, creating a picture of the impending woe, brings the hour of actual tribulation to our mind in all its horror and fearful apprehension fills the soul with oppressing grief. Thus the suffering Servant of Jehovah is overwhelmed with the awful anticipation of the hour of darkness, and crawling in the dust of Gethsemane's garden expresses all the burden of his grief in that one significant sentence: "My soul is exceedingly sorrowful even unto death." And thus it is with the individual child of God. And thus it is frequently in the history of the church. There are periods when the fiery trial is not yet but is impending and expected. Moments of oppressive stillness before the breaking of the storm of persecution and tribulation. And such an hour it was for the church when the apostle Peter wrote these words to them: "Beloved, think it not strange concerning the fiery trial which is to try you."

And in general, though not always in that specific sense in which the Church of Peter's day saw the signs of approaching tribulation, such an hour it is always for the people of God in the world. For the enemy is always there. And He whose Lordship over us is our only comfort is always hated. And the servant is never greater than his Lord. And the word of that Lord is always with us: "In the world ye shall have tribulation."

Beloved, think it not strange . . . . . .

Strange they might deem such fiery trials indeed!

For why should they have to suffer and be oppressed so terribly? In fact, why should the children of God have to suffer at all? Did not their Lord bear all their griefs? Did He not fully atone for all the guilt of all their sin and iniquity and are not their transgressions blotted out in the blood of their Redeemer? Do they not walk about clothed with the garments of righteousness? And if their sins are actually forgiven and forgotten, blotted out in boundless grace, is it not strange then, that they still must suffer and pass through fiery trials?

Still more.

Are they not beloved children of the living God? Surely, He loved them with fathomless love from before the foundation of the world, with a love that is measured only by the sacrifice of His only begotten Son. They are dear to Him as the apple of His eye. And His watchful eye is continually over them in love, for the Keeper of

Israel never slumbereth and never sleepeth. Besides, He most surely is powerful above all gods, yea, besides Him there is no God. All things, all the raving enemies included are constantly in His power, and without His will they cannot and do not stir. How then, can God tolerate the enemy to rave in furious enmity against His beloved and permit the power of darkness to triumph over them? Is it not strange that our Father in heaven should permit His beloved children, for whom He sacrificed the life of His Son to pass through these fiery trials and tribulations? . . . .

Neither is this all.

Strange they might think this approaching fiery trial from a human point of view. For why should men hate them? They are no evil-doers. They do not murder or steal, they are no busybodies in other men's matters, they are no dangerous element of a country's population, nor a sore upon society. They do well and walk as children of light. They do the will of their Father in heaven . . . .

How strange, then, that upon these children of the living God, walking as children of light, tribulation should come and they should have to pass through fiery trials!

Yet, beloved, think it not strange.

For there is nothing strange in it.

This suffering for righteousness' sake is not strange from an historical point of view. "For so they have persecuted the prophets that were before you!" Astonishing tribulation would be for the Church at any particular period of history, if in the general course of history the righteous prospered and were esteemed while the wicked suffered and the evil-doer met with general condemnation. If the children of God, the men of old that walked **with** God, the prophets of the Lord had been men of high esteem, honored by all, while the workers of iniquity they upbraided in their messages from God were locked behind prison doors or led to the scaffold,—surely, then some suffering child of God might think so uncommon a thing as suffering for righteousness' sake strange and marvelous. But this is not the case. The Church in fiery trial is in good company. Always the righteous suffered. Ever since the blood of righteous Abel was poured out near the gate of First Paradise, the righteous suffered for righteousness' sake. They were hated, reviled, dragged before courts civil and ecclesiastical, condemned as evil-doers, deprived of property, honor, name, position, liberty, life; sunk in dungeons and miry holes, chased over the earth, mocked, spit upon, burnt at the stake, cruelly sawn asunder. Thus was done to the Captain of our salvation, who knew no sin neither was guilt found in His mouth. On Him they fulfilled all their wicked pleasure, till He was crushed and broken. Of all the righteous none was righteous as He; of all the despised none was hated as He; of all that passed through fiery trials none was tried as He. And as they did with the prophets that were before Him, and with the Servant of the Lord of Whom all those prophets spoke, so they did with the apostles and so they did with the Church. Wherever and whenever there are righteous in the world there they must endure fiery trials.

Beloved, think it not strange, when men falsely accuse you and speak evil of you. Or even, marvel not, when they who call themselves your brethren but are not, plot and conspire against you and cast you out of their synagogues . . . .

Historically, you are in good company. For so they have persecuted the prophets that were before you . . . .

And strange it would be were it otherwise. Think it strange when all men speak well of you. But when they hate and rave and plot and conspire and commit their works of darkness and unrighteousness against you and cause you to pass through fiery trials? . . . .

Nothing strange!

Nor is the thing strange principally.

Is it a marvel that darkness and light are mutually exclusive? Do you think it strange that the lie persecutes the truth? Is it so uncommon that Belial hates Christ? Is it at all unusual that he whose proper name is Diabolos slanders God? . . . .

And would you deem it strange that all thru history the children of the Devil hate and rave against the children of God?

Surely, there is nothing strange in it.

The Church is Christ's Body. And Him the world hated. For in Him is the Father. He is the Light that should come into the world. And, doing in all things the will of the Father, He caused the light to shine. But the world loves the darkness rather than light and it keenly resented the clear and bright rays of light emanating from Him who is the Light, for it condemned the world and exposed the evil of its works. Therefore the world hated Him more than it hated all the prophets that were before Him. And all the bitter gall of their hatred they poured forth upon Him to extinguish the light penetrating the darkness until there was neither name nor place left for Him in the world. And still they hate Him. Still their fury is not abated. Still they rejoice in His suffering. But He is no more in the world. To glory He went, and for the suffering He endured He received a name which is above all names, with power in heaven and on earth. Him they cannot touch anymore. But He is in the Church and through the Church He becomes manifest in the world. Still the light shines in the world. For the risen Redeemer dwells in His people and these are in the world. They do His will in the flesh. Therefore, the world hates them as they hated Him, for His Name and His Light is in them. And the world is in power. The wicked are strong in number, influence, wealth, position, authority . . . . .

Therefore, the people of Christ in the world are partakers of His sufferings. And they pass through fiery

trials. If they are but faithful the world will surely hate them. And the more they are faithful, in walk and conversation, and the more they allow their light, His light, to shine into the darkness, the more they will experience that the servant is not greater than his Lord, and that even as they have hated and do hate Him, so they will and do hate them . . . .

Beloved, think it not strange concerning the fiery trial . . .

There is nothing astonishing in it.

Lastly, deem it not strange that God should allow His beloved to pass through these fiery trials.

For they are trials. There is joy and hope in the words used in the text to indicate the suffering of God's people in the world. Even as gold is tried in the refiner's furnace, so God tries His people!

There is joy in this thought. For it implies that God, not the enemy, is in control of the situation. It often appears so different! It seems so frequently, that God's people are the helpless victims in the hands of those that hate them. Thus it appeared with the Suffering Servant on the accursed tree. Thus it would seem to be with the faithful all through history. The enemy would appear to be supreme. But more than mere appearance this is never. Behind and above the hateful world and the power of darkness stands the Lord of His Church. He is the Great Shepherd of His flock and He employs the devil and all his servants as His dogs. They are mere instruments in His hands and nothing more. If it were not so the sufferings and tribulations of the Church in the world could never be trials. The devil does not intend to try, but to destroy the people of God. But God's thoughts are higher and His counsel shall stand. The devil's persecutions are God's trials. Ultimately the Church is not a victim of the enemy, but even in suffering the Beloved of the Lord.

Think it not strange! By these trials the Church is purified. How many are they who in times of peace and prosperity affiliate themselves with the Church for various worldly reasons. There are those whose membership in the Church is a mere matter of custom or heritage. Others call themselves brethren for business purposes, or for a good name and personal honor, or because it is hardly civilized to have no church-connections. These are wolves in sheeps' clothing, enemies of the truth, a dangerous element in the midst of Christ's flock in the world. But by fiery trials this foreign element is eliminated, while always the remnant, according to the election, is preserved. The devil and his subjects are employed to purify the Church!

Beloved, think it not strange that the Lord should work thus. For His Name is wonderful!

By these trials the Church is strengthened. How the tie of love in the Lord is strengthened in the Church by means of these fiery trials. For, as sheep huddle together when the wolves are around, so God's people feel themselves united as never before and seek the communion of saints when the enemy threatens. Besides, how faith and trust in Him who is Lord alone are confirmed in times of tribulation! How the eye is drawn away from and the heart is weaned from the things that are below and the mind is fixed steadfastly on the eternal inheritance when around us the enemy raves and we must pass through fiery trials! What a sweet peace, more precious than all the world, fills the soul in the assurance that we may be partakers of His sufferings! Surely, the powers of darkness are but instruments for the confirmation of God's people and their preparation for the inheritance with the Lord!

Beloved, think it not strange! But rather rejoice! For we are more than victors even our enemies being our servants! And, presently, after but a little while we shall rejoice with exceeding great gladness, for as we have suffered with Him, so shall we also be glorified together. Then it shall become manifest that the sufferings of this present time are not worthy to be compared with the glory that shall be revealed in us. And we shall understand that these fiery trials, instigated by the devil and his host, were but means to keep up in the way and to prepare us for eternal joy.

Therefore, beloved, when clouds of evil lower and the thunder of affliction rumbles in the distance, when suffering and tribulation seem at hand and the enemy raves in drunken triumph,—be not afraid, neither think it strange, but rather rejoice!

The enemy is but your servant.

The bearing of the cross is but to fit you for the crown!

H. H.

LIED VAN GUSTAAF ADOLF II

1594 — 1632

Wees niet vervaard, gij kleine stoet!
Hoe luid des vijands overmoed
  Zijn zegelied doet klinken;
Hij rekend' op uw ondergang,
Maar voedt dien ijd'len waan niet lang,
  Laat gij den moed niet zinken!
't Is Godes zaak, waarvoor gij strijdt:
Op Hem gehoopt, vertrouwd altijd;
  Laat rustig God regeeren.
Zijn liefd' in Christus eind'loos groot,
Zal, daar Hij hulp beschikt in nood,
  Zijn Woord doen triomfeeren.
Ons heeft de Heiland vergewist,
Dat aller boozen macht en list
  Niet ons, maar hen zal krenken,
Hun roem verkeert in hoon en spot,
God is met ons en wij met God,
  Hij zal de zeeg' ons schenken.

„HA, HA, TOCH 'THE STANDARD BEARER', HE!"

Dien kreet van verbazing konden we onmogelijk onderdrukken, toen ten lange lest dat aapje uit de mouw sprong. 't Was toch "The Standard Bearer."

Of we dan niet diep ernstig waren?

Jawel! Maar dat veranderde niets aan de koddigheid van de situatie.

Laten we ons nader verklaren. Het geval greep plaats op de vergadering van Classis Grand Rapids West. En schrijver dezes was, wegens oponthoud aan den weg, een weinig laat ter vergadering verschenen. Men was reeds begonnen. Ook had men reeds eene commissie benoemd om in betrekking tot de zaak van Coopersville de Classis met advies te dienen. De kerkeraad van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Coopersville, Mich., had een verzoek gericht tot de Classis, om Candidaat B. J. Danhof, beroepen leeraar van die gemeente, te willen onderzoeken, en bij gunstigen uitslag, toe te laten tot de bediening van Woord en Sacramenten. En nu was de vergadering wachtende op het rapport van de commissie van praeadvies betreffende de gewichtige vraag, of de Classis op het verzoek van Coopersville's kerkeraad zou kunnen ingaan, ja dan neen!

Men versta ons wel! De benoeming van die commissie was niet geschied uit loutere willekeur. Deze en gene had wel eens het een en ander van den Candidaat gehoord. Sommigen mompelden zelfs, dat de jonge Danhof eensgeestes was met de predikanten: H. Hoeksema, G. Ophoff en H. Danhof, en met een man, als die Mr. G. Van Beek. En ofschoon men niet volkomen zeker was, men had dan toch hooren zeggen, dat hij een keer het Evangelie had verkondigd aan de schare, die den gesuspendeerden leeraar: Ds. H. Hoeksema, aanhangt, alsmede, ofschoon men daar wat minder zeker van was, omdat men het blad zelf niet las, dat hij tweemaal een artikeltje in "The Standard Bearer" geplaatst had, en minstens bij ééne gelegenheid in een „wereldsch" blad het onderwerp der gemeene gratie had aangeroerd. Afgaande op die geruchten, hadden sommige kerkeraden, uit voorzorg, door middel van hunne lastbrieven aan de Classis verzocht, om Candidaat Danhof niet toe te laten tot de bediening des heiligen Evangelies.

De Commissie kwam weer binnen. Zij rapporteerde allereerst, dat zij de stukken van den Candidaat in goede orde had bevonden, maar tevens moest zij, tot haar leedwezen, aan de Classis mededeelen, dat de Candidaat zich, gelijk reeds verluid was geworden, bezondigd had door onder de jurisdictie van een geschorsten kerkeraad het Evangelie te bedienen en door zijn mederedacteurschap van "The Standard Bearer"; om welke redenen de commissie dan ook van oordeel was, dat de Classis op het verzoek van Coopersville's kerkeraad niet diende in te gaan, maar omgekeerd, ook het candidaatschap van broeder B. J. Danhof diende op te heffen; natuurlijk, tenzij dan dat deze zijne misdaden hartgrondig mocht belijden. En overeenkomstig dat advies werd gehandeld.

Tengevolge hiervan is Mr. B. J. Danhof thans niets meer in de Christelijke Gereformeerde Kerk, zelfs geen lid. Zijn lidmaatschap gaf hij eigener beweging prijs. In 't voorbijgaan maken we hier even melding van.

Maar om nu tot het punt te komen. Ja, zie, gelijk vele anderen, hadden ook de met keurstem afgevaardigde leeraren, Ds. G. Ophoff en Ds. H. Danhof, wel het een en ander te zeggen betreffende de handelingen der Classis in deze zaak. Telkens echter, als zij de eene of andere opmerking maakten, fronsten de vooraanstaande leiders de wenkbrauwen en verried een geheimzinnig gefluister, dat er nog iets meer broedde. De spanning wordt gaandeweg grooter. Eindelijk kon schrijver dezes het niet langer uithouden. Hij verstout zich, en zegt: „Mr. President, een vraag, please! Is er soms misschien ook iets tegen mij?" Ja, nu moest men er wel mee voor den dag komen. Jawel, er was iets tegen hem, en niet alleen tegen hem, doch ook tegen Ds. Ophoff. Onderscheidene kerkeraden hadden per lastbrief het verzoek tot de Classis gericht, om door hunne respectieve kerkeraden de leeraren: Ds. G. Ophoff en Ds. H. Danhof, voor een tweetal vragen te plaatsen, namelijk: a. zijt gij in volle overeenstemming met „de drie punten" der Synode van 1924, en b. indien gij zulks niet zijt, wil gij u dan toch onvoorwaardelijk daaraan onderwerpen?

Met dat tweetal vragen stelden genoemde leeraars hunne respectieve kerkeraden dan ook in kennis. Deze zagen echter wel ietwat verwonderd op. Was die handelwijze niet ietwat eigenaardig? Is het geen regel in onze kerken, dat indien men iets tegen een leeraar heeft, dat men dan zijne bezwaren tegen hem zijn kerkeraad voorlegt? Die moet daar immers over oordeelen. Maar hier waren gansch geene aanklachten of beschuldigingen, van welken aard ook. De kerkeraden geven dan ook hunne verwondering te kennen over de gedragslijn door de Classis gevolgd. Zeker, de betrokkene leeraars willen wel een duidelijk en ondubbelzinnig antwoord geven; maar is dat de rechte wijze wel? Is het niet betamelijk, dat de Classis, als zij bezwaren heeft, den kerkeraad daarmede in kennis stelt; opdat deze zijn leeraar in betrekking tot zulke beschuldigingen hoore? Met die vraag richten de kerkeraden zich tot de Classis. Doch nu wil de Classis onmiddellijk weten, of de kerkeraad wil gehoorzamen, ja dan neen! En hierop antwoordt de betrokken kerkeraad, dat hij zekerlijk zijne plicht zal betrachten, ook den leeraar zal ondervragen, mits, de Classis, of wie dan ook, hem wil zeggen, wat bezwaar er dan toch wel mag bestaan: tegen den leeraar, tegen den kerkeraad, of misschien ook tegen beiden. Aangezien dit echter nog niet is geschied, ook niet in de tweede communicatie der Classis, en evenmin door iemand anders, en de Classis zulks ook vroeger niet heeft gedaan, ofschoon zij toch ook reeds eerder vergaderde, in September namelijk, en de Synode reeds meer dan zes maanden achter den rug ligt, en er nog nimmer eenige klacht tegen leeraar of kerkeraad bij den kerkeraad is ingediend geworden; met het oog op dit alles dringt de kerkeraad er nu voor de tweede maal ernstiglijk op aan, dat de Classis hare bezwaren tegen den leeraar of

tegen den kerkeraad zelf aan den kerkeraad zal openbaren, opdat deze zijne plicht moge kunnen betrachten. En waar de kerkeraad de gansche toedracht der zaak vreemd vindt, vooral ook, omdat de Synode van Kalamazoo, 1924, niets van den kerkeraad heeft geëischt; daar doet de kerkeraad nu in zijn tweede antwoord aan de Classis de vraag, of er misschien in den tijd tusschen September, 1924, en Januari, 1925, iets bijzonders plaats greep, waar hij geen kennis aan heeft, en waaruit zich het zonderlinge van de handelwijze der Classis kan worden verklaard?

Op die vraag van den kerkeraad heeft toen eindelijk de Classis een antwoord gegeven, niet aan den betrokken kerkeraad, maar mondelijk aan Ds. H. Danhof. Jawel, er was wel iets ongewoons geschied. Ik wist immers wel, dat "The Standard Bearer" sedert September, 1924, het licht zag; en het was mij toch zeker niet onbekend, dat ik zelf mede tot de redactie van dat maandblad behoorde?! Nu, dat liet zich vanzelf niet ontkennen. Dat waren eenvoudig feiten. Maar de vraag kwam toch onwillekeurig naar boven: Wat kwaad steekt daar in? En indien er kwaad in mocht steken, waarom stelt de Classis mijn kerkeraad daar dan niet mede in kennis? Het eerste deel van die vraag was spoedig genoeg beantwoord, zoo meende men. Behoorende tot de redactie, was ik immers verantwoordelijk voor de stoute taal van "The Standard Bearer," namelijk: dat dat blad zich naar zijn inhoud geheel zou aansluiten bij het werk, dat gedurende de laatste jaren is verricht geworden door de predikanten: H. Hoeksema en H. Danhof; alsmede, dat naar het gevoelen der redactie geen Gereformeerde „de drie punten" der Synode, ongewijzigd, zou vermogen te onderteekenen. Dat was toch immers voldoend bewijs voor de schuld van Ds. G. Ophoff, die 's daags tevoren reeds wegens wederspannigheid en scheurmakerij was uitgeworpen, en voor mijne schuld aan diezelfde zonden. En toen ik het toen nogmaals bestond, om te zeggen, dat deze beschuldigingen dan voor den kerkeraad van de Eerste Christelijke Gereformeerde Kerk van Kalamazoo dienden gelegd te worden, werd mij duidelijk gemaakt, dat het reeds Zaterdagnamiddag was, en geen tijd had te verliezen. Men moest voortgang maken.

En zóó is het geschied, dat het laatste persoonlijk antwoord van H. Danhof aan de Classis gericht, onbeantwoord bleef. Gelijk Ds. G .Ophoff, die hem een dag vooruit was, werd ook hij afgezet, zooals men zeide, wegens verzet tegen het wettig gezag der Classis Grand Rapids West en wegens de grove zonde van scheurmakerij. En op diezelfde gronden zijn ook de kerkeraden van Hope en Kalamazoo I afgezet.

Thans staat de zaak dus zóó, dat een viertal leeraren en hunne kerkeraden, en degenen, die hen vrijwillig volgen, en blijven erkennen als hunne leeraars en kerkeraden, en eenvoudig genoodzaakt worden om zich te organiseeren tot eene afzonderlijke kerkelijke gemeenschap, en daartoe natuurlijk ook zullen overgaan, buiten de gemeenschap der Christelijke Gereformeerde Kerk zijn geplaatst; omdat October l.l. ons maandblad: "The Standard Bearer," het levenslicht aanschouwde.

't Was toch "The Standard Bearer." Zooals we wel hadden vermoed.

Ook zal het "The Standard Bearer" zijn. Mind my words.

H. DANHOF.

MEENT NIET, DAT IK GEKOMEN BEN OM VREDE TE BRENGEN OP DE AARDE

(Matt. 10:34a)

> Neen, zeg Ik u, maar veeleer verdeeldheid; want van nu aan zullen er vijf in een huis verdeeld zijn, drie tegen twee, en twee tegen drie. De vader zal tegen den zoon verdeeld zijn, en de zoon tegen den vader. (Luk. 12:51b-53a.)

't Is licht gezegd, „neutraal te blijven";
Maar die verklaring onderschrijven,
— Oprecht van hart en welbewust,
Op grond der Schrift —, zal nooit gelukken;
Gij moet voor *d' uitspraak Gods* u bukken
Of — die verdraaien naar *uw* lust!

In Godsdienstzaken moet gij kiezen
Voor God! — dan kunt gij nooit verliezen.
Geen „eigen standpunt" geeft hier baat.
Gij moet *het standpunt Gods* vertoonen,
Al zou u gansch de wereld hoonen!
Wie zich daar tegen stelt, voedt kwaad! —

Wij werden onlangs grof beleedigd,
Door een, die „Common Grace" verdedigt
Op grond van Kuyper en Calvijn
En meer van die vergoodde koppen,
Waarmee men ons den mond wil stoppen,
— Alsof zijzelv' de Godheid zijn.... !

Calvijn en Kuyper.... zijn gevallen
Door 's maaiers zeis, — gelijk zij allen
Die streden voor „hun ideaal." —
Wat hebben wij te doen, met „menschen,"
Die voor „hun idealen" wenschen
Dat men *Gods standpunt* nederhaal'.... ?! —

Mij werd gezegd: „Gij moet wel praten,
Doch 't schrijven and'ren overlaten
In „gekke zaken" zooals die!" —
Heeft hij — op voorgenoemde gronden —
Den „steen der wijzen" reeds gevonden,
Terwijl ik — dwaas! — dat maar niet zie... ??

Mijn antwoord was: „Gij moet niet vreezen
Mijn „gekkenschrift" te zullen lezen
In „Wachter," "Banner," — of wat blad
Voorts 't „leerstuk"(?) Common Grace verdedigt;
Hun vecht-kolom blijft trouw ontledigd
Van al wat „tegenspraak" bevat! —

De dingen „van-hun-kant" bekijken
En „eigenmachtig-vonnis-strijken"
Rukt *Recht en Waarheid* uit 't verband!
— Niet *om de zaak*; neen: *om personen*
(Waarmee z' als Broeders moesten wonen!)
Schreeuwt, wat niet *zien* kan, "Moord" en
"Brand".... !!—

B. A. HENDRIKSEN.

THE DAWN OF GRACE

And the Lord God called unto Adam and said unto him, Where art thou?—Gen. 3:9.

God's counsel shall stand and He shall do all His good pleasure. And this counsel of God with respect to all things was not finished when He had created the world and all things therein and saw that they were very good. First paradise is an image of Paradise eternal, things earthy offer a picture of things heavenly and the first man Adam is a figure of Him that was to come. But the things earthy are not the final things and they do not mark the realization of the counsel of Him unto whom are known all His works from everlasting. Neither is it His determined will and counsel that all things should reach their completion along a straight and undisturbed line of development from the first Adam. For he was of the earth earthy and we, being of him, bear the image of the earthy. But the second Adam is the Lord from heaven. And as we have borne the image of the earthy so shall we also bear the image of the heavenly. And as all things in this first heaven and earth are adapted to and in harmony with the earthy image of the First Adam, so shall, when the counsel of the Almighty shall have been completely realized in the new heavens and the new earth, all things be the harmonious abode of the Lord of heaven and those that are of Him, perfectly in accord with His heavenly image. And thus we expect, not a return of paradise lost, neither a gradual perfecting of earthy things, according to the evolutionary conception, but we expect new heavens and a new earth, the final fulfilment of the figure manifested in creation as it first came forth from the hands of the Creator. On the seventh day God surely enters into His rest to rejoice in the works of His hands, but also this rest is not final; it is a shadow of the ultimate Sabbath that remaineth, when God shall be all in all and we shall know as we are known.

This final state of things is not to be attained along the line of gradual development, but through the deeper way of sin and grace. For it was the mystery of God's will, according to the good pleasure which he purposed in Himself, that in the dispensation of the fullness of times He would gather together in one all things in Christ, both which are in heaven and which are on earth, even in Him, in whom we have obtained an inheritance, being predestinated according to the purpose of Him who worketh all things according to the counsel of His own will, Eph. 1:9-11. It is, therefore, thus that according to this determinate counsel of God, the Second Adam stands behind the first, and that the latter must be replaced by the former. Neither can there be any doubt that God's counsel stands when Adam falls, and that, though the first servant became rebellious against God by an act of his own free will and voluntarily subjected himself a slave to the devil, God employs this fall of the first man Adam as a means for the furtherance of His own counsel, to pave the way for the entrance of Him who was to lead all things to a state of glory as could never have been reached had sin never entered. But from before the foundation of the world Christ was made heir of all things, ordained as Prophet, Priest and King. And to Him was given a people, that should be made like unto the image of the Son, that He might be the First-born among many brethren. By the wondrous power of His grace this people is to be redeemed and delivered from sin and ultimately to be clothed with a glory as never became manifest in the first man Adam. But since not all that are of the first Adam are given to the Second the operation of this grace causes a division in the organism of the human race along the antithetical lines of election and reprobation, according to God's sovereign, gracious and always righteous counsel.

Bearing in mind these general truths we will be able to obtain some conception of the development of things immediately after the fall of our first parents in paradise, without having recourse to the explanation offered in the theory of a so-called common grace. For, as is well known, it is our conviction, that if we are ever to attain to a clear and Scriptural conception of God's work in the earth, we must not spend our time attempting to solve the many problems created by this theory of common grace, but we must discard the entire theory as neither in accord with the Word of God nor with our Reformed Confessions. The danger of proceeding along the line indicated by this theory is not only apparent in a practical way, since it blots out the line of demarcation between the Church and the world, between Christ and Belial; but it also became evident in a doctrinal way in the decisions of the last Synod. For, in her desperate attempt to save the theory of common grace the Synod of 1924 expressed in the first of the now famous "three points" by implication a principle which is, to say the least, semi-pelagian. According to the conception offered by this theory, there was, immediately after the fall a manifestation and operation of a grace common to all, regardless of election and reprobation. The operation of this "common grace" preceded in order of time the working of saving grace in Christ. And this was necessary, according to this theory, for without it saving grace would have had no room and no basis for operation. It is not entirely clear to the advocates of this interpretation what would have become of Adam and Eve and of the entire earth, had this "common grace" failed to intervene immediately after the fall. Sometimes it is stated that Adam and Eve would have become corpses there and then, sometimes the impression is given that they would have been cast into eternal destruction immediately and that the world would have been changed into hell, sometimes it is alleged that all things would have been destroyed but for the immediate entrance and operation of common grace. The fruits of this common grace are many. That Adam and Eve did not die the temporal death, that they were not cast into hell and that, therefore, the human race still exists and develops; that man did not turn into a devil and did not immediately break forth into every conceivable form of

actual iniquity (it would be more to the point to state here: that he did not become fully corrupt); that he still receives his talents, powers, gifts and all that is connected with his earthy existence; that he would be allowed to labor and to eat of the toil of his hands; that the earth was not immediately destroyed or changed into hell, and still brings forth, even though together with the thorn and the thistle, herbs and grass, food for man and beast,—all these and so many more undeniable bounties are the fruits of this common grace. And thus, by common grace an indispensable basis is created for the realization of election and the operation of saving grace in Christ Jesus.

How strange and mechanical this conception of things is! Many are, indeed, the objections, based on Scripture and our Confessions both, that may be raised against it. Such a view, maintaining that God assumes a gracious attitude and actually imparts some sort of grace to the reprobate militates against all Scripture teaches concerning God's attitude towards the ungodly. It stands opposed to all the Word of God reveals to us about the depraved condition of natural man, whom it presents to us as very really dead, so that only regenerating grace can again quicken him and that this death gained control from the day our first parents ate of the tree of knowledge of good and evil. Man's corruption is total and utter and is in no way lessened or improved by any power or influence except that of regenerating grace. Besides, what an unscriptural conception of God's relation to the world lies at the basis of the theory that God restrains the operation and effect of corruption and death! It proceeds evidently from the belief that corruption and death are operating somehow by a power of their own, independently from God. And their power is such, that they tend to destroy and debase all things at once. Unless some greater power holds them in restraint they cannot be satisfied till all things have been wasted and spoiled, vitiated and defiled. This consuming and destructive power of death and corruption was set in operation by Adam's fall. And God enters upon the scene to save His handiwork and protect it against this destructive power, permitting it to perform its work to an extent but restraining it from finishing its corruption. But, surely, there lies a fundamental error at the basis of this interpretation. For there is no power of death and no operation of corruption except from God. God gives life, but He alone also kills. God creates and sustains, but God alone also corrupts and wastes by His cursing wrath. The curse and, therefore, also the power of death proceed from Him alone. They do not operate and they operate in no degree except by God's own will. How, then, would God restrain that which He does Himself? There is no such thing. Death and destruction, sin and corruption are not restrained by Him, but by His very power they operate, exactly according to His counsel, developing organically together with all things. All these objections may be and must be raised against this theory of common grace operative immediately after the fall.

But there is a more fundamental error still to which must be called attention. It is alleged that the present temporal existence of the human race and of all things in the world is the fruit of the common grace of God. It is further maintained that in this way common grace constitutes the basis for saving grace to operate, so that the latter presupposes the former as its indispensable condition. If God had not by His common grace to all men spared the world there would have been no room for His saving grace to work. The human race would have perished in paradise and the elect would never have been born. And all this sounds very plausible and acceptable, as long as no attention is called to reprobation and wrath. But it most not be forgotten, that by this so-called common grace the stage is set not only for election and saving grace to operate, but also for the realization of reprobation and wrath. It is true, if Adam had died immediately, or had been sent to hell the moment he ate of the forbidden fruit, the elect would never have been born. But it is equally true that the reprobate and ungodly would have had no being either. Adam's sin would have been nipped in the bud. It is exactly because the ungodly receives being and God endows him with mind and will, gifts and talents and extends unto him all His good gifts, that he is able to be and to develop as a sinner and become ripe for destruction. The very things that are presented as the fruits of common grace become means for him whereby he grows in sin and is fitted unto destruction. For he can only sin. And he sins with body and soul, with mind and will, gift and talent, wife and child, wealth and possessions, name and position, power and authority and all things he receives. This "common grace" then, provides the basis not only for the operation of saving grace and the realization of election, but also for the realization of God's counsel of reprobation and eternal damnation. But how absurd a conception you thus obtain! Grace is presented as a basis for wrath and destruction. Grace provides the reprobate with the stage on which they may display their wickedness unto eternal damnation! What sort of grace, love, goodness, favor or mercy, or whatever other name you may prefer, is this, whereby God permits the ungodly to exist and develop for a brief duration of time, in order that he may be fitted as a vessel of wrath for eternal destruction? Had it not been gracious rather to the reprobate had Adam fallen a corpse before the tree of knowledge of good and evil? Surely, if according to the Scriptural and Reformed conception of things we wish to maintain the doctrine of reprobation as well as that of election, this theory of common grace appears in a very peculiar light. Plausible it may seem to state that a sort of general grace to all men constitutes the basis for a more special or particular grace. But that grace can also provide a basis for damnation, that God spares a man graciously for a few years to make him ripe for destruction, that I maintain, is the absurdest contention

we ever met. And we maintain that it implies the most monstrous conception of God one might conceive.

Fact is, however, that Scripture nor Confessions speak of such an element of common grace and that it need not enter at all as a necessary factor in explaining what happened immediately after the fall or in understanding God's dealing with the world in this present time, between the fall of man and the final consumption of all things. What we need is the factors of God's sustaining and all-governing providence, of grace in Christ, wrath over the ungodly and temporarily the curse over the creature in bondage, and all is plain. After the fall things are not annihilated. God did not destroy the works of His hands. Man is not changed into a devil and the earth is not turned into hell and all the world is not cast into chaotic darkness and confusion. If this was to be done there was but One who possessed the power to do so, namely God. But this was not His purpose. Sin enters according to His determinate counsel and to do His will and serve as a means to further His purpose. And this purpose was by no means to destroy all things or to change them into hell, but to lead them on to greater glory in Christ Jesus. Hence, God in the first place continues to uphold and sustain, to preserve and govern the world after the fall for Christ His Son's sake. God preserves man and the human race. He continues to endow him with gifts of body and soul, of intellect and will, clothes him with power and authority. He still causes the human race to multiply and to fill the earth and provides for the race all that is necessary for man's earthly existence. He causes the sun to shine and the rain to fall and the earth to bring forth herbs and grass and fruit, corn and wine and oil, food for man and beast and he fills man's heart with gladness. All this is surely common to the righteous and the wicked. But all this is no grace. It is nothing but God's sustaining and governing providence. It is through this providence of God that the history of the world does not close with Gen. 3:6, that Adam and Eve do not become corpses and the world is not destroyed, that the woman shall receive strength to bring forth children and the man shall labor and eat of the fruit of his labor. All this is subject to God's curse. In himself man is dead in sin and misery, alienated from God, and the children he will bring forth are children of wrath. In pain and travail the woman shall serve her purpose and bring forth her children. In the sweat of his brow man shall labor and eat his bread. And the earth will bring forth thorns and thistles and creation shall be subject to the bondage of corruption and vanity. Man's excellent gifts are marred and his power is greatly curtailed. But God does uphold and govern the sinful world and does not send final destruction. His counsel must stand, both with regard to the elect and reprobate. And it is this providence of God that provides the basis, or rather the stage upon which this counsel of God with respect to all things is to be realized. Providence, in its operation and fruits, is common. But this is not the case with regard to God's grace. Grace is God's loving kindness over His covenant-people, His favor and friendship, operating after the fall only in Christ Jesus. Earthly existence ("which is nothing but a continual death"), gifts and talents, possessions and wealth, name and fame, power and authority,—all these are not grace in themselves, but merely means, employed by God and man both and through which God fulfills all His counsel. To them who with these means also receive grace from God all things are good, rain and drought, fruitful but also barren years, prosperity but also adversity, joy but also sorrow, health and sickness, riches but also poverty, suffering and persecution,—all things are grace and work together for good to them that love God, to them that are called according to His purpose. But the reverse is true to them that love not God, to the ungodly workers of iniquity. God puts them on slippery places and hurls them down to destruction, through these very means of His providence. When all the workers of iniquity do flourish, it is that they may be destroyed forever. For by these same means they grow in sin and become fitted as vessels of wrath unto destruction. On the common stage of God's providence over all, the Lord realizes all His counsel along the antithetical line of sin and grace.

The dawn of this grace in Christ glimmers from all that is related in Gen. III. It is evident from what we read of Adam and Eve. For "the eyes of them both were opened and they knew that they were naked." There is a sense of guilt and nakedness expressed in these words which is to be explained only from the immediate operation of regenerating grace in their hearts. Their eyes were opened, not by sin, for sin is blinding and hardening, but by the power of God's own grace in Christ. The tie of God's covenant in Christ becomes effective at once. And they knew that they were naked not before each other, but before the eyes of God. Such is evidently the meaning of the text. For in the first place, we read in vs. 8 that Adam and Eve hide themselves amongst the trees of the garden from the presence of the Lord. In their nakedness they are afraid to meet God. In the second place, this interpretation is entirely in accord with Adam's answer to God's question: "I heard thy voice in the garden and I was afraid because I was naked; and I hid myself." They are naked before God, they are possessed of a sense of guilt and shame because of their sin. And in the third place, we read in vs. 21 that God Himself provides a covering for their nakedness with coats of skins, thus teaching them that fig-leaves and a hiding-place amongst the trees of the garden will not suffice, that these cannot provide them with peace in His presence, but that they need a covering furnished by the sacrifice of Him who was to come. This dawn of grace glimmers in all we read of God's dealing with sinful man immediately after the fall. For God comes to seek His own: "And the Lord God called unto Adam, and said unto him, Where art thou?" In Adam He seeks His elect in covenant-grace. For Adam is not only personally elect, but he also is to be the natural father of all God's chosen people. Besides, as already mentioned, God gra-

ciously replaces man's own covering for his nakedness by a covering which must have taught man to bring bloody and atoning sacrifices and pointed him to the great Seed of the woman already promised. And above all, there is the dawn of grace in that mother of all promises and prophecy: "I will put enmity between thee and the woman and between thy seed and her seed, it shall bruise they head and thou shalt bruise its heel," Gen. 3:15. God will maintain His covenant and save His own. He will do so by the power of grace that is in Him who is to come as the Seed of the woman. But this grace will assume the form of enmity against that other seed which will also be in the earth and that shall be called the children of their father the devil. On the general stage maintained and set by God's preserving and governing providence God's counsel shall henceforth be realized and His Kingdom will come, along the lines of sin and grace and by means of the terrible struggle between the seed of the devil and the seed of the woman.

H. H.

DE XXIII HARPZANG

(Psalm 23)

Dominus regit me.

D' Almaghtige is myn herder, en geleide,
Wat is 'r dat me schort?
Hy weit my, als zyn schaep, in vette weide,
Daer gras noch groen verdort.
Hy drenckt myn ziel in koele bronne en beecke
Indien myn geest verstroy'
En afdwael' van de kudde, en rechte streecke,
Hy brengt ze weer te koy.
Hy brengt my op de heirbaan van zyn wetten
En 't goddelycke recht.
Om zynen naem en eer in top te zetten,
Door 't lof van zynen knecht.
Al zwerf ick om in naere en donckre daelen,
Beschaduwt van de doot,
Noch vreest myn hart geen ongeluck, noch quaelen:
Hy staet me by in noot.
Ick magh me vast op zynen staf verlaeten,
En trouwen herders stock.
Hy deckt voor my, ten schimp van die my haeten
Met onverzoenbren wrock,
Een' vollen disch, gelaen met leckernyen.
Hij zalft myn hair en hooft
Met oligeur, om 't aenschyn te verblyen
Door glans, die druck verdooft.
Wat wort aen my een' schoonen kelck gegeven
Vol wyns! God stort zijn hart
Genadigh uit ten beste van mijn leven,
En troost van alle smart.
Ick zal Godts huis en zegenrycken tempel
Bewoonen dagh en nacht.
En nimmermeer verlaeten Arons drempel
Maer sterven op myn wacht.

J. v. d. Vondel.

SENT BY A FRIEND

Not Knowing

I know not what will befall me!
God hangs a mist o'er my eyes;
And o'er each step of my onward path
He makes new scenes arise,
And every joy he sends me comes,
As a sweet and glad surprise.
I see not a step before me,
As I tread the days of the year,
But the past is still in God's keeping,
The future His mercy shall clear,
And what looks dark in the distance
May brighten as I draw near.
For perhaps the dreaded future,
Has less bitterness than I think;
The Lord may sweeten the water,
Before I stoop to drink;
Or, if the Marah must be Marah,
He will stand besides its brink.
It may be there is waiting
For the coming of my feet,
Some gift of such rare blessedness
Some joy so strangely sweet,
That my lips can only tremble
With the thanks I cannot speak.
Oh restful, blissful ignorance!
'T is blessed not to know,
It keeps me quiet in those arms
Which will not let me go,
And hushes my soul to rest
On the bosom which loves me so.
So I go on not knowing!
I would not if I might,
I'd rather walk in the dark with God
Then go alone in the light,
I would rather walk with Christ by faith
Than walk along by sight.
My heart shrinks back from trials
Which the future may disclose,
Yet I never had a sorrow
But what the dear Lord chose;
So I send the coming tears back,
With the whispered "He knows."

BEMOEDIGING

Deins niet terug voor moeite en smarte,
Die u de strijd des levens biedt.
Die niet de stormkaap om durft zeilen,
Ontdekt de nieuwe wereld niet.
Maar die, gesteund door d'arm des Heeren
Volstandig voortgaat in zijn loop,
Ziet in 't verschiet de nieuwe wereld,
En spreekt niet meer van 't land der stormen,
Maar wel van 't land der goede hoop.

Dr. E. Laurillard.

DE SPRAKE DER DORDTSCHE VADEREN

In ons voorlaatste artikel zijn we tot de slotsom gekomen, dat, wat de Synode in de vaststelling van „de drie punten," waarin gesproken wordt van eene gunstige gezindheid Gods jegens de schepselen in het algemeen, voor de aandacht stond, niet wel iets anders kan geweest zijn dan het zoogenaamd „algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid." Komt God metterdaad met zulk eene aanbieding tot alle menschen, hoofd voor hoofd en ziel voor ziel, of tot elk en een ieder, zooals onze vaderen zich plachten uit te drukken, dan spreekt het wel vanzelf, dat God ook gunstig moet gezind zijn jegens de verworpenen. Wel kan men dit dan nog beperken, zooals sommigen schijnen te willen, tot degenen, die feitelijk het Evangelie hooren; maar dit verandert aan de zaak als zoodanig niets. Het feit ligt er dan toe, dat God ook zulke personen wil zalig maken, die in de werkelijkheid toch niet door Hem zalig gemaakt worden. Op welke wijze men dit dan verder zoekt te verklaren en te verdedigen, maakt weinig verschil; in den wortel der zaak laat men de zaligheid des zondaars afhangen, niet van Gods vrije genade, maar van een vrijen wil des menschen. Men stelt God afhankelijk van het schepsel. Of men laat God in tegenspraak komen met Zichzelven, en laat Hem willen, dat Hij toch ook weer niet wil. Men stelt het dan voor, alsof God in de aanbieding des Evangelies ernstiglijk en ongeveinsd wil, dat allen, die de verkondiging van het Evangelie hooren, ter zaligheid zullen komen; terwijl Hij tevens wil, dat alleen de uitverkorenen het aangeboden heil zullen deelachtig worden.

Tegen heel deze halfslachtige voorstelling is Dr. A. Kuyper Sr. met kracht in verzet gekomen, gelijk wij in ons vorig artikel hebben aangetoond. In de eerste jaren van zijn optreden, ettelijke jaren vóór de Doleantie, was de leer van een *„Christus pro omnibus,"* Christus voor alle menschen, hoofd voor hoofd, ziel voor ziel, voor elk en een ieder, schering en inslag in de Vaderlandsche Kerk in Nederland. „Wie een ander Evangelie brengt, *die is vervloekt!*" riep men, zelfs van den kansel, uit. „Die aan het *pro omnibus* — voor allen — nog tornt, rekent niet meer meê!" betoogde een ander. Pijnlijk en droef stond dus de zaak voor Kuyper zelf, die, naar zijn eigen zeggen, aan dat *pro omnibus* maar niet met zijn ziel kon vast raken. Want zij, die, „met den besten wil, in dit *pro omnibus,* met ziel en zinnen, maar niet kunnen inleven, en achten, dat het nog veel minder met Godes heilige Schrifture te rijmen valt," werden beticht van ketterij en vervalsching der waarheid, afgesneden uit de gemeenschap en voor onnoozel gehouden. Hun betwistte men de gemeenschap des Geestes, en over hunne hoofden speelde men met den vloek. Wat Kuyper toen desniettemin de veerkracht in het hart schonk, om onder die schijnbaar zeer ongunstige omstandigheden rekenschap te geven van zijn geloof in de *particuliere* genade was vooral de overtuiging, dat „in zulk een geschil niet de overmacht van *wetenschap,* maar wel de geestelijke meerderheid des *geloofs* den doorslag moest geven." „En, zegt hij wat mij vooral weer moed deed vatten, dat ik, hoe ge-isoleerd ook onder de theologen van thans, in vroegere, en geestelijk *betere,* eeuwen volop bondgenooten zou gevonden hebben. En dat niet onder de oefenaars in achterbuurten, maar onder de starren van de eerste grootte; onder mannen als Augustinus en Calvijn, en na dien grooten Hervormer, op Martini van Bremen na, in heel het Dordtsche Concilie, d. w. z., in de schitterendste verzameling van Gereformeerde theologen die ooit gedaagd is. En zoo ook, *voor* evengoed als *na* Dordt, bij al wat er onder theologen onzer kerk glansrijks, en uitstekends en door godsvrucht geblonken heeft." Daarom durfde Kuyper het bestaan, om historisch te bewijzen, dat „de oude wolke van getuigen" metterdaad niet kende, „een genade die *niet* particulier zou zijn." En zijn bewijs en betoog hebben we in het vorige nummer kortelijk in hoofdtrekken weergegeven.

Thans willen we het oor te luisteren leggen naar hetgeen de Dordtsche vaderen ons in betrekking tot de genade onzes Gods hebben te zeggen. Niet dat we nu reeds willen onderzoeken, wat „de groote Synode" in hare leerregels officieel als Gereformeerde leer heeft vastgesteld; om daaraan de uitspraken van onze Synode te toetsen. Zoover zijn we nog niet. Maar op de Dordtsche Synode hebben de verschillende groepen van afgevaardigden in betrekking tot elk hoofdpunt van de leergeschillen ook hunne afzonderlijke rapporten, waarin zij hunne beschouwingen mede deelden, ingediend. En uit al die onderscheidene opinies en oordeelvellingen zijn toen eindelijk door eene daartoe benoemde commissie de eigenlijke Canones of Leerregels opgesteld. Voor ons is het dus zaak, om de eigenlijke strekking van zekere uitdrukkingen in de Vijf Artikelen tegen de Remonstranten, waar onze Synode in hare vaststelling van „de drie punten" naar verwees, en waarop zij zich beriep, nader te leeren verstaan uit de taal, waarin de onderscheidene Nederlandsche Professoren, Predikanten en Ouderlingen, alsmede de uitheemsche Theologen, als afgevaardigden ter Synode hun gevoelen hebben uitgedrukt. In die sprake onzer Dordtsche vaderen bezitten we den meest objectieven maatstaf voor de beoordeeling van de interpretatie, die de Synode van 1924 heeft gegeven van enkele passages voorkomende in onze belijdenisschriften. Daarom willen we thans naar hun spreken luisteren.

Dat doende, zullen ons onderscheidene zaken duidelijk worden. Allermeest blijkt uit hunne geschriften dit, dat zij zich in hunne uitdrukkingen altoos stelden tegenover de Remonstranten. Dat is gansch natuurlijk, precies zooals het behoort; maar wordt in onzen tijd vaak vergeten. Tegenwoordig wordt vaak gepoogd, om de vaderen van Dordt onze taal te doen spreken. Dat nu kan niet. De mannen van Dordt spraken de taal van hunnen tijd. Zij hebben getracht om de voorstellingen der Remonstranten, die in den wortel Pelagiaansch waren, te weerleggen; en om in tegenstelling met *hunne* zienswijzen de leer der H. Schrift zuiver weer te geven en te formuleeren. Uit dat oogpunt en naar dien regel moet hun gebruik van zekere termen worden beoordeeld. Als de Dordtsche vaderen gewag maken van eene „algemeene

genade," dan doelen ze daarmede niet op hetgeen thans onder ons „gemeene gratie" heet; maar dan hebben ze daarmede het oog op het gevoelen der Remonstranten, dat er, hoe dan ook, voor alle menschen eene genade Gods bestond ter zaligheid: eene algemeene zaligmakende genade. De huidige kwestie eener gemeene gratie bestond voor hen eenvoudig niet. De Synode van Dordrecht moest beslissen over de vraag, of er ook zaligmakende genade is voor de niet-verkorenen, m. a. w., of Gods zaligmakende genade in Christus, op welke wijze dan ook, voor allen is, hoofd voor hoofd, ziel voor ziel, voor elk en een ieder, en dus in zekeren zin universeel of algemeen kan geheeten worden. En op die vraag heeft „de groote Synode" ontkennend geantwoord. Zulk een algemeene genade bestaat er niet.

Wat daar nu uit volgt voor de theorie eener gemeene gratie, doet op dit oogenblik niets ter zake. Wij handelen thans niet van Dr. Kuyper's gemeene gratie-theorie, maar van de gunstige gezindheid Gods jegens de verworpenen, waarvan, volgens de uitspraken van onze Synode, de Dordtsche Leerregels gewagen, als deze handelen van de aanbieding des Evangelies. De Synode van 1924 heeft het standpunt ingenomen, dat de rechte, dat is, de Schriftuurlijke Confessioneele Evangelie-prediking Gods gunstige gezindheid openbaart jegens verworpenen en wezenlijke genade biedt aan de niet-verkorenen. Wel heeft onze Synode zich daar niet klaar en duidelijk over uitgesproken; maar dat, zoo zagen wij de vorige keer, moet toch wel de kern en het wezen zijn van de gunstige gezindheid Gods jegens zijne schepselen in het algemeen, of anders zouden wij er geen zin aan kunnen geven. Bij die opvatting komen wij althans op de historische lijn. In de geschiedenis hebben zeer velen geleerd, dat God metterdaad wil, dat alle menschen zalig worden, of, indien men dit te breed mocht achten, dat Hij in het Evangelie toch welmeenend ter zaligheid noodigt allen, dat is, elk en een ieder, die onder de prediking des Woords komen. In dien beperkten zin, zegt men, is er een algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid. Voor dien kring moet er dan dus ook een Christus zijn, want anders kon Hij niet worden aangeboden. En dan moet er natuurlijk in dien kring ook gevonden worden een geestelijk vermogen, om dien aangeboden Christus aan te nemen, want anders zou die aanbieding weer geen zin hebben. En zoo verlegt men het zwaartepunt van het zalig worden, wat betreft de niet-verkorenen in dien kring, weer van uit God in den zoogenaamden vrijen wil des zondaars. Allerlei onderscheidingen tusschen de verwerving van het heil en hare toepassing, en tusschen aanbieding en het niet willen schenken van hetgeen voor de aanneming noodig is, baten hier niet; brengen ons geen stap nader tot de oplossing van het vraagstuk, en zijn bovendien door de Dordtsche Synode veroordeeld.

Het Dordtsche Concilie behoorde, volgens Dr. Kuyper, mede tot „de oude wolke van getuigen," die eene genade, die *niet* particulier zou zijn, niet kende. Op Matthias Martinius van Bremen na, waren de Dordtsche vaderen van gevoelen, dat de Schrift slechts een Christus leert voor de uitverkorenen alleen, en dat de verwerving en de toepassing des heils zich even ver uitstrekken, dat is, tot al de uitverkorenen en tot hen alleen. Wel spraken niet allen zich precies gelijk uit, vooral de Engelsche afgevaardigden waren minder beslist; maar toch hebben allen de Remonstrantsche leer eener algemeene zaligmakende genade in ondubbelzinnige taal als onschriftuurlijk verworpen, en zij hebben Gods genade beperkt tot de uitverkorenen in Christus Jezus. Moge zulks den lezer blijken uit de volgende aanhalingen, die alle genomen zijn uit: „Acta of Handelingen der Nationale Synode, gehouden te Dordrecht, 1618-'19, uitgave van J. H. Donner en S. A. Van den Hoorn, te Leiden bij D. Donner, en zich bepalen tot de Dordtsche Leerregels II en III-IV, omdat er onder ons geen verschil van gevoelen bestaat betreffende de praedestinatie-leer en de leer van de volharding der heiligen. Wij hebben ons verder in hoofdzaak ook beperkt tot de leer van Christus' verdienste, de prediking des Evangelies en 's menschen wil; en veroorloofden ons slechts een paar opmerkingen in betrekking tot de opvatting onzer Dordtsche vaderen van de algemeene Geestes werkingen, de burgerlijke gerechtigheid en van enkele bepaalde teksten, die veel door de Remonstranten werden aangehaald.

„Het gevoelen der Theologen van Groot-Brittanje; bl. 420, 1e en 2e voorst.:

Uit bizondere liefde en bedoeling, zoo van God den Vader, als van Christus, is Christus voor de uitverkorenen gestorven, opdat Hij hun de vergeving der zonden en eeuwige zaligheid metterdaad zoude verkrijgen en onfeilbaarlijk mededeelen. — Uit deze zelfde liefde, door en om de verdienste en voorbidding van Christus, wordt denzelven uitverkorenen gegeven het geloof, en de volharding, en alle andere zaken, door dewelke de voorwaarde des verbonds vervuld wordt, en de beloofde weldaad, dat is, het eeuwige leven onfeilbaar verkregen wordt."

Hier moet tot recht verstand aan worden toegevoegd, dat de Engelschen, in weerwil van het boven beledene, toch van gedachte waren, dat Christus wel voor allen gestorven was, dat ook de prijs voor allen betaald was, en dat op grond daarvan allen, die geroepen werden, tot de genade geroepen werden; maar dat God zich niet verbonden heeft, om de zaligmakende genade aan elk en een ieder mede te deelen. Alleen bij deze opvatting, meenden zij, kan worden gehandhaafd, dat God in de roeping des Evangelies niet *iets geveinsdelijk doet,* bl. 471.

Natuurlijk is dit laatste onze beschouwing niet. Doch ook was dit geenszins het algemeen gevoelen der Dordtsche vaderen, zooals ons wel zal blijken.

„Het oordeel van de Theologen uit de Palts; bl. 426-430, 479-485, stell.:

God de Vader heeft zijnen Zoon Jezus Christus geordineerd tot Verlosser en verzoener voor onze zonden, uit de liefde, waarmede Hij zijne uitverkorenen bizonderlijk liefheeft ten eeuwigen leven. — Christus, naar des Vaders en zijn eigen voornemen, heeft allen en een ieder

uitverkorene alleen de verzoening met God, de vergeving der zonden, en het eeuwige leven metterdaad verkregen. — Het rantsoengeld Christi is wel in zich zelf genoegzaam voor allen en een ieder mensch; maar is krachtig tot boeting van de zonden, zoo erfelijke, als dadelijke, tot herstelling in de genade, naar inhoud des genadigen verbonds, eindelijk ook tot mededeeling van genoegzame en krachtige genade in alle uitverkorenen, en in dezelve alleen. — Christus is beide gestorven en opgestaan, en bidt in den hemel den Vader, voor de uitverkorenen en geloovigen alleen, dat is eensdeels in stede, eensdeels ten goede van hen."

Betreffende den zondaar merken zij allereerst op, dat „diegenen, die den mensch tot een getuigenis of richter van de krachten des verdorven menschen stelt, die draagt hem voorwaar tot eenen blinden richter, en stelt het oordeel in handen van een richter, in zijne eigene zaak. God alleen is hier een bekwaam getuige en richter, dewelke, vervreemd van aanneming der personen, ook de heimelijke plaatsen van het hart des menschen doorzoekt en doorgrondt." „De natuurlijke mensch, zeggen zij dan verder, is blind in zijn verstand, verkeerd in zijn wil, en wederspannig in zijne genegenheden, en vóór zijne bekeering kan hij geen werk doen dat waarlijk goed is en Gode behaaglijk." Zij willen er dan ook niets van weten, dat de eerste genade zou gelegen zijn in het licht der natuur. „De natuur te willen versieren, zeggen zij, met den titel of het voorhangsel der genade, is een Pelagiaansche dwaling. Want de Pelagianen, opdat zij niet zouden schijnen de genade te loochenen, hebben den naam van dezelve gegeven aan de natuur, ja hebben de genade in de natuur veranderd; maar de Schriftuur acht geene natuurlijke goederen, als daar zijn: rede, wil en vrije wil, waardig dezen titel te geven." Neen zeggen zij: „De eerste genade Gods is degene, door welke Hij alleen in ons werkt de bekeering. De tweede is degene, door welke Hij medewerkt met ons bekeerden, en het geloof en de heiligheid in ons versterkt en vermeerdert; niet uit eenige verdienste van ons, maar uit zijne onverdiende goedheid." — „De werking der genade in de eerste bekeering is zoo krachtig, in alle en ieder der uitverkorenen, dat zij niet alleenlijk kunnen bekeerd worden, maar ook zekerlijk en onfeilbaarlijk metterdaad bekeerd worden." — „De genade Gods is de eenige oorzaak des geloofs en der bekeering. En het geloof wordt eene gave Gods genoemd, omdat God om den wille der voldoening des Zoons Gods, volgens de belofte des Nieuwen Verbonds, datzelve zekerlijk zijnen uitverkorenen geeft, uitstortende over hen den H. Geest." — „De krachtige roeping tot het geloof vloeit uit de verkiezing ter zaligheid, en is eene vrucht er van."

Zulke taal behoeft geen commentaar.

„Oordeel der Theologen uit Hessen; bl. 431, 432, 486, 489:

Zij wijzen er allereerst op, „dat Christus alle die weldaden door zijn lijden en sterven verkregen en verworven heeft voor zijne schapen alleen, of voor de uitverkorenen, die de Vader Hem gegeven heeft om te verlossen en eeuwig zalig te maken, en dat hun, en niet anderen, die weldaden eigenlijk aangaan." En dan staven zij dit op de volgende wijze: „Degenen, voor welke Christus, door zijn lijden en sterven, verzoening met God, vergeving der zonden, gerechtigheid en het eeuwige leven metterdaad verkregen en verworven heeft, die worden dezelve weldaden waarlijk deelachtig. — Want van niets kan gezegd zijn, door de verdienste van Christus, voor iemand verkregen, verworven en bekomen te zijn, wat hij niet te eeniger tijd deelachtig wordt. — Degenen, die door den dood Christi met God verzoend zijn, die worden door zijn leven behouden, te weten eeuwiglijk. — Nu, niet alle menschen, maar alleen de uitverkorenen en geloovigen worden behouden door het leven Christi. — Dien Christus niet geordineerd en gegeven is tot een Middelaar, die heeft Hij door zijn lijden en sterven, met zijnen Vader niet verzoend, noch voor hen verkregen vergeving der zonden en het eeuwige leven. Maar voor de verworpenen, die in de ongeloovigheid blijven, en in dezelve eeuwiglijk sterven, is Christus tot een Middelaar niet geordineerd en gegeven. — Indien, door het lijden en sterven Christi, allen menschen, zonder onderscheid, verzoening met God, vergeving der zonden en het eeuwige leven verworven, verkregen en bekomen is, zoo volgt, dat allen, die door dadelijke ongeloovigheid de verdiensten Christi niet van zich verstooten, waarlijk met God verzoend blijven, en vergeving der zonden, en het eeuwige leven verkrijgen." Dat laatste nu achten zij ongerijmd. En aangaande het hart, zeggen zij: „De mensch is in den stand der verdorvenheid zoo verkeerd, dat alle de genegenheden en begeerten des harten enkel boos zijn, te allen tijd. — Derhalve, al wat de mensch in den stand der zonde, vóór de genade der wedergeboorte, of met zijn verstand bedenkt, of met zijnen wil verkiest, of met het hart begeert; al is het dat hetzelve, wat aangaat het wezen van de daad, deugdelijk goed is; desniettemin is het zoo met zonden besmet, dat, indien men het gaat vergelijken bij den regel der Goddelijke wet, zoo is het inderdaad veel meer zonde, dan goed, en hetwelk waard zoude zijn genoemd te worden een werk, dat God behaagt. — De wil is uit zichzelven en uit zijne natuur tot niets anders bekwaam als om de genade Gods te verwerpen."

Ook hier achten we commentaar geheel overbodig.

„Het gevoelen der Zwitsersche Theologen; bl. 436, 437, 491, 493:

Wij ontkennen, dat onze Heere Jezus Christus, uit een volstrekten wil en bedoeling, 't zij des Vaders of de zijne, allen en een ieder mensch in den gemeenen stand des vals en der zonde, zonder onderscheid aangemerkt, of zoowel die verloren gaan, als die zalig worden, vergeving der zonden en verzoening met God alzoo verworven heeft, dat Hij ook de zonden van diegenen, die verloren gaan, met name van Kain en Judas, den verrader, door zijn dood geboet en betaald zou hebben. — Hij heeft (zeggen wij) zichzelven voor ons gegeven, opdat Hij ons verlossen zoude van alle ongerechtigheid, en zichzelven een eigen volk reinigen, dat vurig ware tot goede werken. Dit zijn voorwaar verborgene goederen des geloofs, die

den uitverkorene, die den verlosten, die den heiligen alleen, en geen anderen toebehooren, zoodat van de geloovigen deze alle te gelijk, of van de niet-geloovigen ganschelijk geene vernomen worden. — Wij ontkennen, dat Christus ten goede of in de plaats, en in den naam der menschen, die nooit zullen bekeerd worden, den dood alzoo gedragen heeft, dat Hij hunne offerande geweest zij, of een zoodanig priester en verzoener, die in hunne plaats Gode, den rechtvaardigen rechter, betaald heeft de straf, die hunne zonden verdiend hadden. Want Christus onze Heere heeft zelf onze zonden in zijn lichaam op het hout gedragen. Onze zonden, zeg ik, wij, die daar gelooven; niet dergenen, dewelke, ongehoorzaam zijnde, zich aan het Woord stooten, waartoe zij ook gezet zijn. — Dat Christus, naar het besluit en den raad des Vaders gestorven is voor degenen, die Hij nimmermeer zalig maakt, is zoo vervreemd van de waarheid, als dat die zalig zouden worden, voor welke Christus, naar den raad des Vaders, niet is gestorven. En zoo niet allen, die geroepen zijn, verkoren zijn, wat zullen wij zeggen van diegenen, die zelfs nooit geroepen zijn? — Dat Christus dezen wat zoude verkregen hebben, is zulk eene meening, die door hare eigene ongerijmdheid lichtelijk en noodzakelijk omver valt. — Daarenboven, gemerkt door dezelfde beloften of dreigementen verscheidenen verscheidenlijk bewogen worden, zoo staan wij geenszins toe, dat de H. Geest allen, die aanhooren, gelijke genade mededeelt. Want het Evangelie is dezen eene reuke des levens ten leven, genen eene reuke des doods ten doode. — Daarom te zeggen, dat alle menschen tot de zaligheid en het eeuwige leven geroepen worden, of dat allen menschen de middelen, noodig ter zaligheid, genoegzamelijk en krachtiglijk toegediend worden, datzelve zeggen wij niet alleenlijk tegen de Schriftuur te zijn, maar ook tegen de ervaring."

Hier hebben we zeker zeer duidelijke taal inzake Christus' verdienste en de roeping door het Evangelie.

De vertegenwoordigers van de rechtgevoelende Nassau-Wetteravische kerken spreken, als volgt, bl. 438-442, 493, 494:

„Christus heeft, door de verdienste zijns doods, ons alzoo met God den Vader verzoend, dat om Hem, in Hem en met Hem, God alle andere heilzame goederen en gaven den uitverkorenen toegezegd heeft. — Dewijl dan deze onze Priester zichzelven voor ons gegeven heeft tot eene offerande en slachtoffer Gode tot eenen welriekenden reuk, zoo heeft God de Vader, op geene andere wijze, dan door de vereeniging en gemeenschap met Christus, dewelke door den Geest des geloofs verkregen wordt, eenige menschen, zoo in het Oude, als in het Nieuwe Testament kunnen noch willen zalig maken. — De wil en het voornemen des Vaders, den Zoon in den dood overgevende, en des Zoons, denzelve dragende, is geweest, dat de Zoon, door het rantsoengeld zijns dierbaren bloeds, degenen, die de Vader Hem gegeven heeft, beide verwerven en toeëigenen zoude de vergeving der zonde en 't eeuwige leven. — Allen worden in Christus gerechtvaardigd, zoovelen als er gerechtvaardigd worden; zoodat de genade der rechtvaardigmaking tot allen behoort, niet volstrektelijk, maar bepaalder wijze, tot alle geloovigen. — Alzoo is dan Christus gestorven voor alle menschen, dat is, voor de menschen van alle standen, tijden en plaatsen, zoodat, met deze manier van spreken, de wijdte en breedte van de genade des N. Testaments te kennen gegeven wordt, opdat daardoor aangewezen zoude worden, dat deze weldaad niet alleenlijk tot de Joden, maar ook tot andere volkeren behoort. — Gelijk Christus voor alle uitverkorenen, en voor dezelve even gelijk gestorven is, alzoo heeft Hij voor deze alleen in den stand der nederigheid gebeden, is voor deze alleen opgestaan, en bidt nu voor dezelve alleen in den hemel." Van de roeping der verworpenen hebben zij: „Maar God, roepende de verworpenen, wil hunne bekeering en zaligheid ernstig met eenen wil, waardoor Hij de bekeering voor goed kent, maar niet waardoor Hij dezelve wil teweeg brengen. Want indien Hij dat wilde, Hij zoude dezelve ook teweeg brengen; want het welbehagen Gods wordt onfeilbaar vervuld. — Wat aangaat de gemeene roeping, — die is ten eerste genoegzaam tot bekeering, niet simpelijk, maar naar zekere wijze, dat is, in orde der tweede oorzaken; — maar zij is niet genoegzaam tot bekeering simpelijk, dat is, zonder de genade der inwendige beweging of trekking, zonder welke de Schriftuur verklaart onmogelijk te zijn, dat iemand bekeerd zoude worden en tot Christus komen. — Ten andere, zij is genoegzaam om alle onschuld te benemen." Zij openbaart genoegzaam den weg der zaligheid en de middelen.

Ook dit gevoelen behoeft voor ons tegenwoordig doel geen nadere verklaring.

Doch met het advies en oordeel der Theologen van Bremen staat dit anders, zooals we boven reeds hebben aangegeven. Vooral Matthias Martinius zoekt staande te houden, dat de schuld van den ondergang der godloozen in zich zelven is, en niet in de onvolkomenheid van het geneesmiddel, *door hetwelk zij hadden kunnen zalig gemaakt worden;* bl. 449. „Die de offerande, aan 't kruis gedaan, veracht, die verliest alle recht, dat hij aan dezelve konde hebben; en derhalve verzwaart hij zijne verdoemenis. Die ook de aanbieding, in het Evangelie gedaan, versmaadt, die berooft zichzelven van dezelve tot gelijk verderf. — Aldus is Christus, in zichzelven gesteld tot opstanding, sommigen ten val; en het Evangelie, hetwelk in zich zelven is eene reuk des levens tot het leven, wordt den ongeloovigen eene reuk des doods ter dood, toevalliger wijze, door hun eigen fout," bl. 450. Wel verklaart hij dit alles dan verder zóó, dat er toch geen algemeene verzoening in wordt geleerd; maar iets algemeens en voorwaardelijks blijft er toch in schuilen. Zijn standpunt bevredigt niet, en drukt geenszins uit het algemeen gevoelen der Dordtsche vaderen, zooals ons reeds gebleken is en verder blijken zal.

Reeds terstond stellen de predikanten van Embden zich sterk tegen elke gedachte van algemeenheid der genade en der verdienste Christi, bl. 460-464, 507-520:

„Christus heeft alleen voor zijne schapen, zeggen zij,

dat is, voor zijne uitverkorenen, geenszins voor de bokken, zijn leven gesteld. — Indien Christus, naar raad, meening, en besluit des Vaders, voor allen gestorven is, zoo volgt, dat er noch verkiezing van sommigen, noch verwerping van sommigen is. Maar wij hebben boven bewezen, dat er is verkiezing en verwerping. Derhalve zoo is Christus, naar den raad, de meening en het besluit des Vaders, niet voor alle menschen gestorven. — Christus is onze Hoogepriester, die niet alleenlijk eene offerande voor ons geofferd heeft, maar ook voor ons bidt; — en Hij wordt altijd verhoord. Wat is dit dan voor eene uitzinnigheid, wat razernijen, de deelen van 't Priesterschap Christi van elkander te scheiden? — Al is het, dat God het geloof en de bekeering zijner bondgenooten vereischt, zoo is nochtans daarom zijne wil geenszins onder voorwaarde; ook hangt de wil Gods van de verdienste Christi toe te eigenen niet aan de vervulling derzelve voorwaarden; gemerkt de vervulling van deze voorwaarden is een zuivere gave Gods, die het willen en het volbrengen geeft, en die geenszins den mensch kan en behoort toegeschreven te worden. — Of de verworpenen gehouden zijn te gelooven, dat Christus voor hen gestorven is? — Wij antwoorden kortelijk: Dewijl de verkorenen en verworpenen in dit leven ondereen vereenigd zijn; — en dewijl gezamelijk beiden het Woord Gods gepredikt wordt, zoo kan geen mensch weten, wie verworpen zijn, en derhalve, naar het oordeel der liefde, hopen wij het beste van allen; derhalve, laten de Remonstranten ons aanwijzen, wie verworpen zijn, en alsdan zoude te bezien staan, wat de verworpenen gelooven moeten. — De Pelagianen, te zeer toegedaan de Filosofische en Farizeesche dwalingen; opdat zij niet zouden schijnen de genade Gods ten eenenmaal te loochenen, zoo bekenden zij wel, dat de mensch door genade zalig wordt; maar verstonden door de genade de goederen der natuur, de rede, wil, vrije wil en keur, verder de wet en de leer, van God uit genade gegeven, door welke de mensch opgewekt wordt om wel te werken." — Maar zij waren van oordeel, „dat de werkingen Gods tegen de creaturen onderscheiden moeten worden; dat wat anders is de hulpe Gods, en wat anders is de genade Gods, alzoo de hulpe uit de voorzienigheid, maar de genade uit de praedestinatie is vloeiende." — „Velen worden uiterlijk geroepen, die der inwendige en krachtige roeping geenszins deelachtig worden, want velen hooren, die niet verstaan, — maar weinigen wordt gegeven te verstaan de verborgenheden des rijks der hemelen. — De inwendige genade, door welke de H. Geest de harten der menschen beweegt, verandert, opwekt en verbetert, is niet alleenlijk genoegzaam, maar ook krachtig; en derhalve, die onderscheiding der genade in eene genoegzame en eene krachtige, indien wij niet van de uiterlijke middelen, maar van den waren en inwendigen trek des Geestes spreken, staat ons geenszins aan." — Zij handhaven, dat als, „God wil zalig maken, zoo wederstaat geen wil des menschen. Want alzoo is het willen en het niet willen in de macht des willenden, dat het den wil Gods niet belet, noch zijne macht overwint." — „Op de plaats Openb. 3:20, Ziet, Ik sta voor de deur en klop, zoo iemand mijne stem hoort, en de deur open doet, Ik zal tot hem inkomen en mijn avondmaal met hem houden, en hij met mij; antwoorden zij: 1e. dat deze plaats mede in gelijkenis spreekt, en naar de letter niet mag verstaan worden, waarom men daaruit geen vast besluit kan maken; 2e. Zij hebben wel genoegzame hulp om open te doen, wat aangaat de uiterlijke middelen, de predikatie des Woords, het gebruik der sacramenten en andere weldaden, waarmede zij genoodigd werden tot bekeering; ook wat aangaat de kennis des Goddelijken wils, maar niet genoegzaam om het hart te openen zonder de krachtige genade Gods, door welke Hij ons doet openen." — „Op de plaats Matt. 23:37, 38, Jeruzalem, Jeruzalem! gij, die de profeten doodt, en steenigt diegenen, die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uwe kinderen willen vergaderen, en gij hebt niet gewild; antwoorden zij: 1e. dat Christus hier aangemerkt moet worden als God en mensch, die naar zijne Godheid verklaart, dat Hij, door den dienst der profeten te Jeruzalem leerende, hare kinderen heeft willen verzamelen. — Maar deze wil zijner Godheid, verklaard door de profeten, is niet geweest de wil zijns besluits of welbehagens, anderszins zouden zij allen vergaderd zijn geweest; maar deze is geweest de wil zijns gebods, in zijn Woord voorgesteld, waarmede God verklaart wat Hij van de menschen gedaan of gelaten wil hebben, dewelke Hem naar zijne wijsheid alzoo belieft te openbaren, niet opdat Hij hen bedriege, maar opdat Hij hetgeen hun goed is bevordere. 2e. Dat Christus hier ook spreekt als een mensch, — en als een dienaar des Evangelies, alle zijne toehoorders heeft willen en ook gezocht heeft te vergaderen zonder onderscheid, gelijk alle dienaars, Gode zijn verborgen raad latende, plegen te doen. Nu, deze wil Christi, als eens menschen, moet onderscheiden worden van dien verborgenen en onveranderlijken wil zijner Godheid, naar welken Hij wel wist, dat onder die van Jeruzalem vele verworpenen en ten eenenmaal onbekeerlijken waren. — Zoo iemand deze antwoorden op de aangetogene plaatsen wel waarneemt, die zal, zeggen zij, vele andere diergelijke lichtelijk kunnen verklaren."

Dat is ook onze overtuiging. Werkelijke moeilijkheden blijven er o. i. dan niet meer bestaan. Wij hebben in het bovenstaande metterdaad gezonde taal.

Het oordeel en het advies der uitheemsche Theologen komt derhalve metterdaad hierop neer, dat de genade Gods particulier is; of, in hun eigen taal uitgedrukt:

„Gods genade alleen heeft bepaalde personen van eeuwigheid uitverkoren.

Gods genade alleen geeft bepaalde personen aan Christus.

Gods genade alleen geeft bepaalde personen de gaven des geloofs.

Gods genade alleen houdt bepaalde personen staande."

En hiermede komt volkomen overeen het gevoelen van de Nederlandsche Professoren, Predikanten en Ouderlingen; zooals uit de volgende aanhalingen moge blijken.

De Professoren zeggen, „dat Jezus Christus, volgens

den raad zijns Vaders en zijnen eigenen, niet voor de verworpenen, en die verloren gaan, maar alleen voor de uitverkorenen en die gelooven zullen, krachtiglijk gestorven zij, opdat Hij hunlieden de vergeving der zonden, de verzoening met God, niet alleen door zijne verdienste zoude verkrijgen, maar ook zijne krachtige genade zoude mededeelen, door dewelke Hij ons dezelve metterdaad zoude deelachtig maken," bl. 695. En als bewijsreden voeren zij eindelijk daarvoor aan: „Omdat Hij de verworpenen nooit gekend heeft; zich over hen niet ontfermt, maar hen haat, en omdat zij allen verhard worden. Welke dingen alle te zamen, al ware het, dat men dezelve op de zachtste wijze, als men ooit zoude kunnen, uitlegde, evenwel nochtans bewijzen, dat Christus eigenlijk, en uit eene allerhoogste liefde, en met een zeker voornemen van zalig te maken, alleen voor de uitverkorenen gestorven zij," 697.

De gedeputeerden van de Geldersche Synode spreken op de volgende wijze:

„Hier komt ook bij, dat er nergens in de Schrifturen gelezen wordt: *Christus is voor alle menschen,* maar alleen, *voor allen gestorven.* (Ja, Hij wordt zelfs ook nergens gezegd gestorven te zijn voor alle menschen.) Maar wie zijn nu die allen? Die zijn, alle de schapen, alle de kinderen Gods, alle geloovigen, allen, die aan Christus gehoorzamen, alle geheiligden." — „Diegenen, die God roept tot de zaligheid, verkregen zijnde door den dood Christi, voor die is Christus gestorven. Maar God roept niet een ieder mensch tot de zaligheid, verkregen zijnde door **den dood Christi.** — Want velen laat God nimmermeer het woord der zaligheid prediken. En zooveel die belangt, tot dewelken het woord der zaligheid gekomen is, dezelven worden wel gezegd allen geroepen te worden, maar niet allen worden zij geroepen ter zaligheid. Want de Schriftuur vermeldt eene roeping tot het licht, dat is, tot de kennis der waarheid, en eene tot de gemeenschap Christi, dat is, tot het geloof. — Niet allen en een ieder, die geroepen worden, worden even gelijk ter zaligheid geroepen. — Die alleen, die Christus tot zich roept, diezelven alleen worden bevolen in Christus te gelooven. Alleen diegenen, die dorsten, die vermoeid zijn, die beladen zijn, die hunne blindheid, armoede, en naaktheid bekennen, roept Christus tot zich. — Nu, aangezien een ieder niet is, noch wordt zoodanig, dat hij zij dorstende, vermoeid, enz., zoo moet men ook zeggen, dat een ieder niet bevolen wordt, dat ze tot Christus zullen komen, dat is, in Christus zullen gelooven," bl. 700, 701.

„Zoo is Christus dan niet gestorven voor allen en een ieder mensch, maar voor vele menschen, dat is, voor allen en een ieder uitverkorene. — Wij gelooven niet, dat Christus gestorven zij voor diegenen, over dewelken God Zich niet heeft willen ontfermen, voor de bokken, voor de kinderen des Duivels, voor de Synagoge der wereld, voor diegenen, die tot den Zoon niet komen; want deze zoodanigen zijn Hem van den Vader niet gegeven. — En dusverre kan het Evangelie gezegd worden, dat het aan allen en een ieder van diegenen verkondigd wordt, aan dewelken het Woord gepredikt wordt. Want de wet beveelt de boetvaardigheid niet, alhoewel de prediking der wet daartoe dient, opdat de mensch, overtuigd zijnde van zijne zonden, en van den toorn Gods tegen zichzelven, zich zoude mogen en willen bekeeren. Oneigenlijk nochtans wordt de leer van de bekeering genaamd het Evangelie, dewijl dezelve noch het Evangelie is, noch een deel ook zelfs van die dingen, dewelke daar zijn het oogmerk en het opzicht des geloofs, dewelke eigenlijk in het Evangelie **begrepen worden.** — Over zulks zoo blijkt hieruit, **dat er kwalijk gezegd** wordt, dat de genade des Evangelies **algemeen zij, dat** is, dat de weldaden, die door den dood van Christus verkregen zijn voor allen en een iegelijk, **aan dewelken** de predikatie gedaan wordt, aangeboden worden"; bl. 707-710.

„Zoo besluiten wij dan, zoo wanneer de geroepene niet gelooft, en niet bekeerd wordt, dat alsdan de roeping niet krachtig **is, en diensvolgens,** dat de H. Geest aldaar niet samen gaat met de uiterlijke roeping. Derhalve, dat er velen geroepen worden door den dienst der menschen, dewelken God, of de H. Geest niet roept. — Het zijn tegenstrijdige dingen, dat God aan iemand de zaligheid wil **mededeelen, en dat** Hij nochtans daarentusschen aan hem niet wil geven hetgeen noodig is, opdat hij zich bekeere en geloove, zeggen de Remonstranten; — maar niet minder schijnen ons deze dingen tegen elkander strijdig te zijn: **dat** God iemand roept ter zaligheid, en nochtans aan hem niet de zaligheid wil mededeelen. Daaruit **besluiten wij dan: nademaal** God aan alle geroepenen niet geeft **hetgeen** hun noodig is, dat zij bekeeren en gelooven (doch Hij zoude het geven, indien Hij het wilde geven,) dat Hij derhalve niet aan alle geroepenen de zaligheid wil mededeelen, en diensvolgens, dat Hij ook niet allen ter zaligheid roept, die uiterlijk geroepen worden. — **Laat dan de Remonstranten** zeggen, dat God geveinsdelijk handelt, of laat ze zien, op wat wijze zij zichzelven hier zullen kunnen uithelpen. Wat ons aangaat, wij **zullen ontkennen,** dat God geveinsdelijk handelt, dewijl Hij ter zaligheid niemand roept, dan diegenen, aan dewelken Hij voorgenomen heeft dezelve mede te deelen, en te gelijk ook hem te geven, hetgeen hem noodig is, opdat hij zich bekeere en geloove"; bl. 777, 778.

Had onze Synode deze taal kunnen onderschrijven, er ware geen moeite geweest.

Het oordeel der gedeputeerden der Zuid-Hollandsche Synode komt ook hierop neer, dat Christus alleen voor de uitverkorenen gestorven is, „en aangezien de middelen, zeggen zij, bl. 711, wijslijk geordineerd zijnde, niet verder strekken dan het einde, hetwelk tot dezelve toegepast is, zoo verklaren zij: Dat de voldoening en de verdienste van Christus, **of de prijs der** rantsoening, dewelke Christus door zijn lijden en sterven aan God den Vader betaald heeft, niet krachtig zij, hetzij om te verwerven, of om toe te eigenen dat toegepaste einde, anders dan in de uitverkorenen. En zij verklaren daarenboven: Dat de wijze God zijnen Zoon met zoodanig voorgesteld oogmerk en voornemen in den dood niet gegeven heeft, dat Hij daardoor de **vergeving der zonden,** en de verzoening, ook voor diegenen zoude verwerven, dewelke Hij in zijn eeuwigen

raad niet verkoren heeft, maar voorbij gegaan heeft, en aan zichzelven overgelaten heeft, en besloten heeft rechtvaardiglijk om hunne zonden te verdoemen."

En zij verwerpen, bl. 781, „dat God aan alle en een ieder der menschen aandient, of bereid is aan te dienen, genoegzame middelen ter hunner bekeering. Dat God aan alle en een ieder der menschen de verzoening door Christus aanbiedt, en dat Hij van dezelve de gehoorzaamheid des geloofs eischt. Dat God aan allen en een ieder, zelfs ook onder die volkeren, daar nooit iets gehoord is van het Evangelie, een verdere genade en zaligmakende roeping geeft"; enz.

Ook verwerpen zij, bl. 782: „Dat het Woord des Evangelies altijd zoude hebben vergezelschapt den H. Geest, zoodat aan niemand de uitwendige prediking des Woords zoude aangeboden worden, bij denwelke ook niet de inwendige werking des H. Geestes zoude zijn. Dat uitwendige en inwendige roepingen niet onderscheiden worden, maar dat het twee deelen en trappen zijn van éene roeping, die te zamen gaan tot voltrekking van éene zaak. Dat aan alle menschen, dien het Woord uiterlijk gepredikt wordt, genoegzame genade tot bekeering gegeven zoude worden."

De broederen van Noord-Holland oordeelden, bl. 718: „Dat het geheel valsch is, dat Christus niet alleen voor de uitverkorenen, maar ook voor allen en een ieder mensch, dat is, ook voor de verworpenen, en voor diegenen, die verloren gaan, gestorven zij," En zij leeren, bl. 721: „dat de dood en opoffering Christi, van zijne verrijzenis en voorbidding, in geenerlei wijze noch ten eenigen tijde ooit kunnen afgezonderd worden. En dat de weldaden, zoowel des doods, als der verrijzenis en der voorbidding Christi, beide even verre en even wijd zich uitbreiden, en dat dezelve alleen tot de uitverkorenen en geloovigen behooren"!!" Tevens hebben deze Broeders voor waarachtig verklaard, bl. 789, dat „God aan niemand anders de middelen, ter zaligheid noodig zijnde, krachtiglijk aandient, als alleen aan de uitverkorenen, of aan degenen, die dadelijk wedergeboren worden."

Het oordeel der broederen van Zeeland is:

„De volstrekte wil en het voornemen des Vaders, zijnen eeniggeborenen Zoon in den dood gevende, en des Zoons, denzelven lijdende, is geweest, het rantsoen der verlossing te betalen voor alle de uitverkorenen, en voor dezelven alleen," bl. 723. En zij vatten hunne beschouwing in tegenstelling met de zienswijze der Remonstranten kortelijk samen in een woord van Augustinus tegen Julianus: „Zij werden gelost, maar niet bevrijd; zij werden gewasschen maar niet afgewasschen. Dit zijn de ongerijmde vreemdigheden van ulieder gevoelens; dit zijn de wonderspreuken van de Pelagiaansche Ketters, enz. Maar ik vraag u: kan die lossing verstaan worden anders dan dat ons van den booze verlost diegene, die Israel verlost van alle hunne ongerechtigheden? Want daar lossing genoemd wordt, daar wordt ook verstaan rantsoen, en welke is dat rantsoen anders dan het dierbare bloed des onbevlekten Lams, Jezu Christi? Nu, aangaande dit rantsoen; wat vragen wij eenen anderen, waarom het vergoten zij? Laat die ons verlost heeft zelf antwoorden, laat die ons gekocht heeft zelf zeggen: Dit is, zegt Hij, mijn bloed, hetwelk voor velen vergoten wordt tot vergeving der zonden. Gaat nog voort, gaat nog voort; en, gelijk gij zegt, zij worden in het Sacrament des Zaligmakers gedoopt, maar zij worden niet zalig gemaakt; zij worden met het rantsoen gelost, maar zij worden niet bevrijd; zegt ook alzoo: Het bloed wordt voor hen vergoten tot vergeving der zonden, maar door geene vergeving der zonden worden zij gereinigd. Wondere dingen zijn het, die gij zegt; nieuwe dingen zijn het, die gij zegt, valsche dingen zijn het, die gij zegt," bl. 727.

Dit oordeelden de Broeders van Utrecht inzake de roeping, bl. 800:

„God wil niet, dat aan alle menschen, door de verkondiging des Evangelies, de genade aangeboden wordt. En die volkeren, die de ordinaire of gewone verkondiging des Evangelies niet hebben, zijn die goederen, die in het Evangelie aangeboden worden, niet even na voorgesteld, als diegenen, die het voordeel van de Evangelische prediking genieten. — God geeft niet aan allen en een ieder der menschen genoegzaamlijk en krachtiglijk de middelen tot het geloof noodig zijnde, en is niet bereid aan allen en een ieder dezelve middelen aan te dienen, veel minder alle de middelen. — Aan dewelken genoegzaam en krachtiglijk de middelen, tot het geloof noodig zijnde, aangediend worden, aan dezelven wordt ook het Woord des Evangelies aangediend. Maar aan allen en een ieder in het algemeen is het woord des Evangelies niet aangediend, noch wordt alsnog aangediend."

Het oordeel der gedeputeerde broederen van Overijsel, bl. 749-752:

„De volstrekte wil, en het voorgesteld wit en voornemen des Vaders, zijnen eeniggeboren Zoon in den dood overgevende, en des Zoons, denzelven dood lijdende, is geweest, opdat voor allen, die alleen en een ieder van eeuwigheid tot het eeuwige leven verkoren zijn, zoude verworven worden, de verzoening met God, de vergeving der zonden, en het eeuwige leven. — Naar dezen volstrekten wil en voornemen des Vaders en des Zoons, heeft Christus, de Middelaar, de vergeving der zonden, de verzoening met God, en het eeuwige leven alleen voor allen en een ieder, die uitverkoren zijn, en die zalig worden, door den dood des kruises verworven. — Deze verwerving van de vergeving der zonden, en van de verzoening met God, en de toeëigening er van, strekken samen even ver."

„In geen mensch is na den val, of in het verstand, of in den wil, vóór de wedergeboorte, overgebleven eenige kennisse Gods, eenige ingeschrevene wet in het hart, en eenige overblijfselen of sprankeltjes van het evenbeeld Gods, dewelke als eene algemeene genade zouden strekken tot de wedergeboorte, en ter zaligheid zouden genoegzaam zijn. De onwetendheid, door dewelke de menschen van het leven Gods vervreemd worden, en dewelke het hart verhardt, strekt niet tot de wedergeboorte, en is niet genoegzaam ter zaligheid, ja, strekt veel meer (indien het alzoo geoorloofd is te spreken) tot

meerdere wegneming van het leven en tot den dood. — Die dingen, die alleen tot wanhoop en tot verdoemenis kunnen strekken, en ook inderdaad strekken, die kunnen niet strekken tot de wedergeboorte en tot de zaligheid. Maar alle dingen, dewelke den onwedergeborenen mensch overgebleven zijn, kunnen alleenlijk strekken tot wanhoop en tot verdoemenis. Want de wet, zoowel ingeschreven in het hart, als geschreven in het Boek, beschuldigt, veroordeelt en doodt den mensch"; bl. 815-817.

Dat is straffe taal!

Inzake het lijden en sterven van Christus komt met het bovenaangehaalde volkomen overeen het oordeel van de gedeputeerde broederen der Synode van Groningen en de Ommelanden. En zij oordeelen tevens, „dat de Remonstranten openbaarlijk tegen Gods Woord leeren, wanneer zij zeggen, dat God in de menschen eenige vonkskens, overblijfseden, of gaven, of het licht der natuur, wat bij hen de eerste genade is, tot dit einde zoude gelaten hebben, opdat zij na de mate van die gaven, God zouden verheerlijken, en opdat zij door dezelve geschikt gemaakt zouden kunnen worden, om te verlangen en te begeeren de genade, dewelke in het Evangelie aangeboden wordt. — En dit is de orde, dit is het einde, van deze nieuwe en onschriftmatige leer; want wat einde anders stellen zij **zichzelven** voor in alle de Artikelen, dan dat zij nu zouden mogen oprichten en staande houden dat hoofdstuk, **gesmeed zijnde** van andere ketters, namelijk het vrije vermogen van 's menschen in geestelijke zaken, of die tot de zaligheid behooren? Hiertoe strekken hunne leeringen: 1e. Van de verkiezing uit het voorgezien geloof. 2e. Van de mededeeling van Christus, naar de voorwaarde des nieuwen verbonds, dat is, des geloofs en der bekeering. 3e. Van het beginsel van het ontvangen des geloofs uit het goede gebruik der eerste genade, dat is, van het licht der natuur. — Want op vele plaatsen verstaan zij door de genade die gaven, dewelke in het midden van de verdorvenheid aan den mensch gelaten zijn, zoodat bij hen de natuur zelve genade schijnt te wezen, of het natuurlijk licht, hetwelk door God in de menschen gelaten is. — Zoo loochenen en verwerpen zij dan met recht deze meeningen en gevoelens der Remonstranten: 1e. dat de eerste genade is het licht der natuur, en dat dezelve alle menschen gemeen is; 2e. dat het in de macht van den onwedergeboren mensch is, de eerste genade of te ontvangen of te verwerpen, dezelve wel of kwalijk te gebruiken, en dat de mensch, om het goede gebruik van de eerste genade, met de tweede begaafd wordt; 3e. dat het geloof niet is eene belofte des nieuwen verbonds, noch ook eene gave, verkregen door den dood van Christus; 4e. dat het geloof niet is eene bijzondere gave des H. Geestes, met dewelke alleen de uitverkorenen beschonken worden, door een krachtige instorting van denzelfden Geest van Christus"; bl. 823-835.

Van gelijke strekking is ook het oordeel der broederen van het landschap Drente, bl. 838, 839:

„Al hetgeen de gevallen mensch doet, datzelve doet hij, of door het licht der natuur, of door de Goddelijke genade, nu wederom hem ingestort zijnde. — Maar hoedanig dat zij, wat de mensch door zijnen vrijen wil doet, zoo is nochtans datzelve altijd boos, dat is, met zonden besmet, en het dient zoozeer ter zaligheid, als wel om voor God de verontschuldiging weg te nemen. — Daarom zegt ook Augustinus: ‚De zwakheid van de leden der jonge kleine kinderkens is onnoozel, maar niet hun gemoed.' — Eer wij de genade hebben, zoo dienen wij de zonde alzoo, dat wij vrij zijn van de gerechtigheid. Laat ons dan besluiten met Augustinus: ‚Niemand vleie zichzelven, uit zichzelven is hij een Satan; uit God is hij gelukzalig.' — Ook ontkennen zij, dat allen „met eenige roeping ter zaligheid geroepen worden, en dat aan allen de middelen ter zaligheid gegeven worden."

Hiermede komt ook overeen het gevoelen van de overige gedeputeerden.

Wij besluiten dan ook onze aanhalingen met het woord der gedeputeerden der Waalsche Synode, namelijk:

„God heeft Christus gesteld tot een verzoening of zoenoffer, niet zonder het geloof, maar door het geloof, in zijn bloed. En daar wordt in de Schriftuur geene werking des doods van Christus aan eenige anderen toegeschreven, anders dan alleen aan de geloovigen, en die gemeenschap met Christus hebben," bl. 767.

Samenvattende hetgeen we in de onderscheidene aanhalingen vinden, komen we tot de conclusie, dat de volgende punten kunnen gerekend worden te behooren tot het gemeenschappelijk gevoelen der Dordtsche vaderen:

1. „Christus' dood is door zijne verdienste en kracht waardig genoeg en volkomen genoeg, om aller menschen zonden uit te wisschen, indien zij in Hem gelooven."
2. „Christus' en des Vaders voornemen is geweest, dat Hij een volkomen rantsoen voor alle ware geloovigen zouden betalen."
3. „Christus' voldoening moet een iegelijk verkondigd worden zonder onderscheid van eenige personen."
4. „Christus' dood en voorbidding brengen voort in de uitverkorenen de gaven der genade, door welke zij krachtiglijk zalig worden."
5. „Christus' oogmerk en einde is niet geweest door de zaligmakende kracht zijns doods de verworpenen te verlossen, maar Hij is voor de geloovigen alleen krachtiglijk gestorven. Verwerving en toepassing zijn even breed."
6. „Het geloof is een gave Gods, het is eene vrucht der verkiezing; het is geene oorzaak der verkiezing, of voorwaarde te voren in de verkorenen vereischt. Het getal der geloovigen kan niet vermeerderd noch verminderd worden. De volharding in het geloof is eene vrucht der verkiezing."
7. „Het licht der natuur wordt door de Remonstranten genade genoemd; het is niet genoegzaam ter verkrijging van zaligmakende kennis."
8. „De wil van den gevallen mensch is ontbloot van alle bovennatuurlijke en heilzame gaven; derhalve

vermag hij uit zichzelven niets tot de geestelijke werken. De wil van den gevallen mensch heeft alleenlijk eene mogelijkheid en vaardigheid tot zondigen. Ook in het burgerlijke zijn zijne werken boos."

9. „De roeping tot het geloof en de zaligheid is eene vrucht der verkiezing. God roept niemand geveinsdelijk, maar Hij roept door de predikatie des Evangelies niet al de hoorders met de onwederstandelijke inwendige roeping ter zaligheid. Er valt te onderscheiden tusschen eene inwendige en uitwendige roeping. De uiterlijke roeping is niet genoegzaam tot bekeering."

10. „Door de uiterlijke prediking des Evangelies wordt gewerkt genoegzame overtuiging en verlichting des verstands, zoodat de goddeloozen geene verontschuldiging hebben voor God."

In dit alles wordt o. i. niet het allerminste bewijs gevonden voor eenige gunstige gezindheid Gods jegens de verworpenen.

H. D.

RONDOM HEM ZIJN WOLKEN EN DONKERHEID

(Ps. 97:3a)

> En de Stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen, want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is hare kaars. En de volkeren die zalig worden, zullen in haar licht wandelen. — Openb. 21:23, 24a.
>
> Maar buiten zullen zijn de honden, en de toovenaars, en de hoereerders, en de doodslagers, en de afgodendienaars, en een iegelijk, die de leugen liefheeft en doet!
> — Openb. 22:15.

In God is gansch geen duisternis! God is een Licht!
SchiEr ieder stemt dat toe die voor Gods uitspraak zwicht.
NiettEgenstaande Hij met donkerheid Zich dekt,
Is 't Nochtans 't Rijk des Lichts, dat Hem ter Woning Strekt;
En die Gelooft dat God dat ontoegank'lijk Licht
Tot ZijnE Troonzaal heeft, en eerlang, in 't Gericht,
Het doodeNheir weer wekt en uit zijn graf doet gaan,
Erkent, beAamt, dat hij (ook hij!) voor God zal staan;
Teweten in Dat Licht, dat oogverblindend is
Voor Zijne wEerpartij,—voor wie 't verslindend is;
En ieder zij Voor zich verzekerd van zijn staat;
Roept hem de dOod van hier,—voor eeuwig dan "TE LAAT!"
Dewijl alsdan vOor dien, die hier de zonde voedt,
Een eeuw'gen vuuRgloed blaakt en eeuwig om hem woedt!—
Richr op de kruisVaan dan voor Hem: "den God des Lichts!"
Frontieren! wijk tEr plaats des grooten-Godsgerichts!
Verspert niet langeR ons den weg naar Licht en Glans!
Ons oog, zoo moe, beWaakt reeds lang den Hemeltrans!
Ontvoer ons uit dit oOrd van nacht en donkerheid!
Roep ons van hier, naaR 't Rijk van Licht en Zaligheid!
Daal eind'lijk neer in Pracht, o Heer'! en Majesteit,
En breng ons over in Uw Eeuw'ge Heerlijkheid!
Niet om verdienst' of looN, maar enkel uit Gena,
Verkregen door Uw Bloed, gEstroomd op Golgotha,
En doe ons, tot Uw Komst, iN Uwe wegen gaan!
Richt door Uw Woord en Geest ons hart op Sion aan!
Kom, Heere Jezus! kom; vertoef niet langer, neen!
Een schare—ongeteld—verschaft voor Brood ons steen!
Een legermacht der hel verheft zich trotsch ten troon!
Ruk uit ten Strijde, Heer'! door Christus, Uwen Zoon!
Door Hem, door Hem alleen ontkomen wij 't Gericht,
En zullen—oog in oog—GOD zien als enkel LICHT!—
(Job 31:3a)

B. A. Hendriksen

DE NACHT IS VOORBIJGEGAAN

De nare schaduw is aan 't breken,
Terwijl de schoone Morgenster
Zijn blinkend hoofd komt op te steken,
En brengt den dageraad van ver.
O Zonne! heerlijk overtogen
Met purper, van het Morgenrood,
Zoo koninklijk voor onze oogen,
Uw Majesteit is schoon en groot.
Maar in het Oost' van ons geloove.
Verrijst een and're Dageraad,
Die uwer schoonheid gaat te boven,
Hoogwichtig, zonder perk of maat;
Als die de schaduw eens doet wijken,
Van 't grof verduisterd vleesch en bloed,
Dan zal geen nacht ons meer bestrijken,
Gelijk zij hier op aarde doet.
Uw heerlijkheid gaat op en onder,
En maakt een wisselbaren tijd,
Daar dag en nacht, elk in 't bizonder,
Zich over de aarde henen spreid;
Maar dezen dag, die wij verwachten,
Weet, eeuwig, van geen ondergaan,
Maar blijft in zijn volle krachten,
Oneindig, zonder wanklen staan.
O Schoone Dag! wie kan u roemen
Naar waarde van uw heerlijkheid;
Wie kan uw glans genoegzaam noemen,
Van zulk een hoogen Majesteit?
O Jezus, laat het toch geschieden,
Dat hare stralen door 't geloof,
Alle aardsche schaduw weg doen vlieden
Alsof men een gordijn verschoof.
Wij kijken uit naar 't zalig Oosten,
Met uitgestrekten hals en hoofd,
En hopen op het schoon vertroosten,
Dat ons de waarheid heeft beloofd;
Wat achter blijft; dit zal gebeuren:
Noch maar een wijltjen in geduld,
Tot God ontsluit zijn gouden deuren,
En alles heerlijk wordt vervuld.

J. Luiken.

GOED GEANTWOORD

Toen A. Monod eens bij den Koning van Frankrijk ter maaltijd genoodigd was, veroorloofde zich de aartsbisschop van Parijs, die mede aanzat, den Protestantschen predikant te bespotten. Hij zeide: „Heer predikant! toen ik gisteren voorbij een uwer kapellen kwam, zag ik door het raam eenige menschen voor een groote kachel staan. In de Protestantsche Kerk is het zeker wel heel koud?"

Monod antwoordde met groote kalmte: „Heer bisschop! toen ik gisteren voorbij de kerk Notre Dame kwam, zag ik op klaarlichten dag kaarsen branden. In de Roomsche kerk is het zeker heel donker?"

(Uit „De Wekker.")

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

II. Hoe de Zaak voor de Kerkeraden Kwam.

Verzoekschrift van Ds. M. M. Schans.

Er zijn uit kerkrechterlijk oogpunt vreemde dingen gebeurd in de kom van Classis Grand Rapids Oost in verband met de hardnekkige pogingen van z.g. broeders om den leeraar van Eastern Ave. uit het zadel te lichten. En een van de vreemdste dingen was wel het indienen van het z.g. Verzoekschrift bij de Classis door M. M. Schans, destijds predikant te Kellogsville, Mich. Scheever stuk werk dan bovengenoemd Verzoekschrift zou men in de wereld niet verwachten, laat staan van iemand, die zich onzen broeder van de bediening noemde en met ons diende in de kom derzelfde Classis. Wij worden er hier in Grand Rapids echter langzamerhand aan gewoon, dat men stout het recht verkracht, zich niet ontziet om op allerlei wijze samen te spannen en in het privaat de dingen in gereedheid te brengen voor de classis en zich niet schaamt, om op oneerlijke wijze te handelen. Zoo strijdt men om de waarheid niet. Wij kunnen het ons eenvoudig niet indenken, dat men voor de waarheid strijdt, of ook zelfs meent en bedoelt te strijden, als men zich niet schaamt, om op allerlei wijze zelf de waarheid en het recht te verkrachten. Om de waarheid ging het echter niet, maar wel om personen. En om deze personen onschadelijk te maken werden geen middelen ontzien. Dit blijkt wel uit hetgeen Schans deed.

In de eerste plaats bracht hij zijn Verzoekschrift ter Classis onder het opschrift: „Instructie van den Kerkeraad der Christelijke Gereformeerde Kerk van Kellogsville, Mich." Ook gaf de lastbrief van Kellogsville aan, dat deze kerkeraad een instructie aan de classis had gezonden, betreffende de leer van den predikant van Eastern Ave. Nu was dit eenvoudig een zonde tegen het negende gebod. De kerkeraad van Kellogsville had nooit een instructie aangenomen en doorgezonden naar de Classis. Het Verzoekschrift was van Ds. Schans persoonlijk. Wel had Schans getracht, om zijn kerkeraad te be-invloeden, en hij had zelfs den kerkeraad schier gesmeekt om hem in deze zaak niet alleen te laten staan, maar om haar als een instructie naar de classis van hem over te nemen. Doch de kerkeraad van Kellogsville liet zich hiertoe niet bewegen. Hij stemde een voorstel, om alzoo te doen als de leeraar het gaarne wilde eenvoudig af. Schans had dus geen instructie van zijn kerkeraad. Toch werd het Verzoekschrift maar zoo doorgezonden. Dit was, om nu het eigenlijke woord voor zulk een handeling maar niet te bezigen, eenvoudig een onwaarheid. Doch, men moet al wat doen, om liefde tot de waarheid! De oude Jezuiten hadden het immers tot een stelregel, dat het doel de middelen heiligt. Welnu, hier ging het om de waarheid! En dan komt het op een onwaarheid niet aan!

In de tweede plaats, kwam Ds. Schans met zijn Verzoekschrift regelrecht maar naar de Classis. Het behoeft niet gezegd, dat hij nooit den moed gehad had, om met den leeraar, dien hij daarin aanklaagde te spreken. Die gewoonte is bij ons reeds zoo ongewoon geworden, en het is door onze classis reeds zoo dikwijls uitgesproken, dat Mattheus 18 van onwaarde is, dat we dit thans wel stilzwijgend voorbij kunnen gaan. Doch wat erger is, Ds. Schans ging ook den kerkeraad voorbij, waaronder de betrokken leeraar diende, en ging aanstonds naar de Classis met een instructie zoo het heette van zijn kerkeraad tegen den leeraar van Eastern Ave. Hij deed dit als volgt. In de eerste plaats had Schans zijn Verzoekschrift laten drukken, waarschijnlijk ten getale van vijf honderd en ook waarschijnlijk door dezelfde Naamlooze Vennootschap, die ook het drukken der andere protesten bekostigd had. In de tweede plaats zond Schans door middel van den Stated Clerk der Classis aan alle kerkeraden der Classis met een instructie zoo het heette van zijn kerkeverzoekschriften voor alle leden dier kerkeraden. Alleen langs dezen weg kreeg ook Eastern Ave.'s kerkeraad kennis van het plan, dat Ds. Schans had opgevat. De zaak als zoodanig, die in dit Verzoekschrift vervat was, is dus feitelijk nooit den kerkeraad van Eastern Ave. ter behandeling aangeboden, schoon het behandeling vroeg van den leeraar der Eastern Ave. Kerk. Het Verzoekschrift werd eenvoudig aan alle kerkeraden gezonden als een punt, dat voor zou komen op het Classicaal Agendum, en dat op de vergadering der Classis zou worden beslist.

De inhoud van dit z.g. Verzoekschrift, dat zeilde onder de valsche vlag „Instructie van den Kerkeraad der Christelijke Gereformeerde Kerk van Kellogsville, Mich." was tweeledig. Het eerste deel behelsde een verzoek aan de Classis, om een instructie in betrekking tot de broeders Danhof en Hoeksema door te zenden naar de Synode. Ds. Schans meende, dat er gewichtige redenen van nadenken door genoemde leeraren gegeven waren, om te twijfelen aan hun gereformeerdheid. Daarom wilde hij dat de Classis der Synode zou verzoeken, om deze broeders te onderzoeken en eene nadere verklaring van hen te eischen in betrekking tot de volgende punten:

1. Het algemeene aanbod des Evangelies.
2. De goddelijke Verkiezing en Verwerping.
3. Het beteugelen der zonde door God.
4. Burgerlijke gerechtigheid.
5. De Verantwoordelijkheid van den mensch.
6. De Voorzienigheid Gods en de Regeering Aller Dingen.

En de broeder voegde daaraan toe, dat in geval de Synode mocht meenen, dat de broeders nog op meer punten redenen tot verdenking gegeven hadden, zij dan genoemde broeders ook op die punten moest ondervragen. Dat was dus reeds een heel lijstje! Eenige bewijs, dat de broeders bovengenoemd gewichtige redenen van nadenken gegeven hadden, om hen op deze punten onder verdenking te plaatsen en van hen een nadere verklaring te eischen werd niet geleverd. Ook zou Ds. Schans dat niet kunnen doen. En ook staan hem de punten waarop hij wil, dat de broeders Danhof en Hoeksema onderzocht zouden worden, niet helder voor de aandacht. Doch de zaak stond zoo, dat de broeder aan ons twijfelde. En omdat hij aan ons twijfelde meende hij, op grond van

het Onderteekeningsformulier, waarmede in den laatsten tijd al heel wat geschermd is, het recht te hebben, om zoo maar even door de Classis heen, met voorbijgaan van den betrokken kerkeraad, den leeraar van Eastern Ave. voor de Synode te brengen! Dat hij wel eerst eens de gewone fatsoenlijkhed kon bezitten, om nu maar niet te spreken van Mattheus 18, om naar den betrokken leeraar, met wien hij in hetzelfde classicaal verband leefde, en dien hij verdacht, te gaan, om de bovengenoemde punten met hem te bespreken, schijnt niet in de ziel van den broeder te zijn opgekomen. Zulk eene bespreking had in elk geval de vrucht kunnen afwerpen, dat de punten wat beter belijnd voor de aandacht van den bezwaarden broeder waren komen te staan. Ook schijnt hij er niet aan gedacht te hebben, om den kerkeraad van Eastern Ave., die een der verdachte broederen elken Zondag hoort prediken, eens te vragen, hoe het met den leeraar stond. Dat niet de Synode, maar de kerkeraad toch allereerst het recht zou hebben, om den leeraar op deze wijze te behandelen, en dat Schans dus allereerst bij dien kerkeraad zou hebben moeten aankloppen met het verzoek den leeraar eens te ondervragen, — aan dit alles schijnt Schans niet gedacht te hebben. En zoo kregen we dan het wonderlijke geval, dat de kerkeraad van Eastern Ave. bericht kreeg uit een naburigen kerkeraad, onder dezelfde Classis resorteerende, dat op de Classis een verzoek zou besproken worden, om door de Synode den leeraar eens aan de pols te voelen! Het Onderteekeningsformulier moet dus volgens deze Schansiaansche opvatting zoo worden omschreven: „Als eenige leeraar in zeker Classicaal verband gewichtige redenen van nadenken meent te hebben, om te twijfelen aan de gereformeerdheid van een medebroeder in de bediening, dan kan hij zich, zonder eenige bewijslevering aanstonds tot de classis wenden, waaronder hij resorteert, met het verzoek om den verdachten broeder door de Synode te laten onderzoeken!"

Het tweede stuk van dit z.g. Verzoekschrift ging over hetgeen de broeders Danhof en Hoeksema hadden geschreven. Het wilde, dat de Synode sommige uitdrukkingen in die geschriften zou toetsen aan Gods Woord en onze Belijdenisschriften. De „Verzoeker" gaf daarbij ook al aanstonds, ten gerieve van de Synode de teksten, zoowel als de plaatsen uit onze Belijdenisschriften aan, waaraan de Synode bedoelde uitdrukkingen zou moeten toetsen. Uitdrukkingen, die betrekking hebben op de leer der Verkiezing en Verwerping b.v. wilde Schans getoetst hebben aan zulke Schriftuurplaatsen als Ps. 145:8: „De Heere is aan allen goed en Zijne barmhartigheden zijn over al Zijne werken." Lukas 6:35: „Hij is goedertieren over ondankbaren en boozen." Ez. 33:11: „Zeg tot hen: Zoo waarachtig als Ik leef spreekt de Heere Heere, zoo Ik lust heb in den dood des goddeloozen, maar daarin heb Ik lust, dat de goddelooze zich bekeere en leve," etc., etc. En ook moesten die uitdrukkingen, betreffende de Verkiezing en Verwerping getoetst worden aan die stukken onzer belijdenis, welke handelen over de algemeene aanbieding des Evangelies. **Ex ungue leonem!** Dat rook in elk geval naar den Remonstrantschen leeuw!

Voorts wilde de aanklager, dat de geschriften van Danhof en Hoeksema zouden worden getoetst op de volgende punten:

1. Gods houding jegens de verworpenen.
2. Verkiezing en Verwerping.
3. De Beteugeling der Zonde.
4. De Burgerlijke Gerechtigheid.
5. De Verantwoordelijkheid des Menschen.
6. De Voorzienigheid Gods en de Regeering Aller Dingen.

Als een soort aanhangsel was er ook nog een derde stuk, waarin Schans de Synode verzocht het stuk der Gemeene Gratie in ernstige studie te nemen en daartoe een commissie te benoemen.

Ten slotte verdient het nog opmerking, dat Ds. Schans dit Verzoekschrift niet gansch alleen heeft vervaardigd. Want wel beweerde hij op den vloer der classis eerst ten stelligste, dat het geheel zijn eigen werk was, maar in dezelfde speech versprak hij zich later toch, tot vermaak der vergadering, en gaf hij te kennen, dat „de broeders" (wie deze ook mogen zijn) hem het tweede deel, dat hij eerst eenigszins anders had opgesteld, hadden doen veranderen.

Zoo verscheen dan ook dit z.g. Verzoekschrift ter classicale tafel op de vergadering van 21 Mei, 1924.

H. H.

DE MACHT OM TE DOODEN EN DE MACHT OM TE STERVEN

Voor een der Romeinsche keizers, waarschijnlijk Diocletianus, stond een man, dien men van niets anders kon beschuldigen, dan dat hij een jonger van Jezus was. De keizer zocht hem door allerlei beloften te bewegen zijn christelijk geloof af te zweren. De Christen beantwoordde deze beloften met een glimlach. Toen werd de dwingeland toornig en beet den Christen toe: „Weet gij ook wel, dat ik macht heb om te dooden?" Wat antwoordde de Christen? „Gij, o keizer, hebt de macht om te dooden; en ik heb de macht om te sterven." De keizer bespeurde gewis, dat deze onderdaan roemen kon in hoogere kracht dan hij, de vorst, en meestal kunnen de vorsten dit kwalijk verdragen. Zoo liet de keizer dan ook dezen in zijn oogen „brutalen mensch" geeselen, daarna folteren, ten laatste dooden. Maar juist zoo leverde de keizer, zonder het te willen, het bewijs, dat deze Christen de macht had om te sterven. Want de man bleef onder de pijnen stil en getroost. Op zijn lippen was altijd slechts dit ééne woord: „Jezus, mijn Jezus, mijn Redder!" totdat hij den geest gaf. Waarlijk, deze arme en toch zoo rijke man had de macht om te sterven.

(Uit „de N. H. Crt." overgenomen.)

TOTAL DEPRAVITY

(Continued)

According to Kuyper Natural Man, Dead in Trespasses and Sin, Glorifies God

In the preceding articles we accused Dr. Kuyper of teaching in his „De Gemeene Gratie" that natural man performs real genuine positive good works. Those sections of Kuyper's, „De Gemeene Gratie," inserted in the foregoing article clearly indicate that the above accusation is true. We pointed out how that the above proposition, is one of the axioms, one of the basic principles underlying Kuyper's theory of common grace.

It was also made clear, how that the above proposition militates against God's word and the confessional standards. We analyzed those particular scriptural and confessional passages which Kuyper adduces to prove his unscriptural and unconfessional proposition, and we saw how that these particular passages teach the very opposite from what Kuyper attempts to make them teach. God's Word abundantly asserts that man is totally depraved and is capable of sinning only.

Thereupon we pointed out how that Kuyper's unscriptural proposition implies of necessity a denial of man's total depravity. If man is capable of performing real genuine positive good works it must follow that he is not totally depraved. The above proposition and the doctrine of man's total depravity are of necessity mutually exclusive.

And finally Kuyper's psychological solution of the above anti-scriptural and anti-confessional proposition to the effect that natural man performs real positive good works turned out to be when analyzed a piece of psychological nonsense. Kuyper, in a word, failed miserably in furnishing the necessary scriptural and confessional proof for the above axiom. He did not succeed in placing his proposition on a firm scriptural basis. He also failed lamentably in justifying his proposition before the bar of reason.

In this essay we wish to place before our readers how that Kuyper even went so far as to maintain that the depraved sinner, capable of sinning only, glorifies God our Father who is in heaven. Common grace enables him to do this. Listen to Kuyper: „En dit laatste nu vindt ge dan eerst, als ge van deze zelfreiniging zorgvuldig afsnijdt elk motief om er zelf zalig door te worden, en zoo ge stoutweg het aandurft, dat ge hiermee uitsluitend bedoeld het verkondigen van de deugden van hem die u riep, d. i.. het schijnen van het licht, dat in u is, opdat de menschen het zouden zien en uwen Vader, die in de hemelen is, verheerlijken mogen. Zeg dus nooit, waar het uw zelfreiniging betreft dat ge u niet stoort aan de menschen. Christus zelf toch zegt u, dat ge juist daarom het doen zult. En eerst als de menschen het zien, kan er uw Vader, die in de hemelen is, om verheerlijkt worden. (De Gemeene Gratie, vol. II, p. 333.) Bij the term „menschen" Kuyper means the wicked world, i. e., the ungodly. This appears from the following quotation: „Die handel en wandel, dat persoonlijk optreden, die verschijning in het midden van andere menschen moet een aanbeveling zijn, niet van uzelven, maar een aanbeveling te midden dier wereld van den God, dien ge belijdt. *De wereld staat tegen dien God gekant.* Maar u ziende, gelijk ge in de wereld optreedt, en gelijk ge u aangenaam maakt bij de conscientiën der menschen, kan ze de erkentenis dan niet terughouden, dat die God toch aangename, eerlijke, flinke mannen en vrouwen in zijn dienst heeft. (De Gemeene Gratie, vol. II, p. 334.) And again: „Verwarring van begrippen is hier alzoo ondenkbaar. Er is volstrekt niet bedoeld, dat ge zoetsappig en laf u naar de wereld voegen of om haar gunst bedelen zoudt. Integendeel, dat zou de wereld niet in u prijzen. Duidelijk moet het veeleer in u uitkomen, dat ge niet van de wereld zijt, en niet haar, maar Christus als uw Koning eert, en dat ge als ingelijfd bij zijn heirscharen den strijd tegen die wereld hebt aangebonden." (De Gemeene Gratie, vol. II, p. 335.)

Plain, is it not, that in the above quotations the two terms „menschen" and "ungodly world" are identical in meaning. The „menschen" are the "wicked world" in the above argumentation of Kuyper.

Now according to Kuyper the wicked, the ungodly, beholding the good works of the children of light, glorify God. In „De Gemeene Gratie" one meets with assertions such as these: „Behooren nu de geestelijke dingen, die rechtstreeks product van particuliere genade zijn, naar allen erkennen, tot het koninkrijk Gods, zoo volgt hieruit rechtstreeks, dat met het laten schijnen van ons licht voor de wereld, zoodat de wereld het kan zien, niet kan bedoeld zijn het geestelijk leven in het koninkrijk Gods. Zullen de menschen het zien kunnen, en zullen zij, omdat zij het in u zien, *God in den hemel verheerlijken,* dan moet hier sprake zijn van dingen die onder hun bereik vallen." And again: „De tucht moet in die heirschare van den Christus zoo uitstekend en zoo overvloedig zijn in vruchten, dat de wereld bij al den haat dien ze God en den Christus toedraagt, toch onder de bekoring van zijn leger komt, en haar ondanks zich genoodzaakt ziet de *uitnemendheid van dezen koning te eeren.*" And once more: „Wat Jezus u vermaant: „Laat uw licht schijnen voor de menschen, opdat zij uw licht zien, en uwen Vader in de hemelen verheerlijken mogen, *slaat dus en ziel- en menschkundig geheel op de wereld zooals ze is.*" And finally: „Dat is uw licht laten schijnen in de zaken des levens en op een terrein dat de wereld beoordeelen kan. Op dat terrein moet ge haar eerbied afdwingen. En gestadig, rusteloos moet de drang in u zijn, om op dit breede terrein van uw leven zoo uit te komen, dat ge den naam van uwen Heer geen smaadheid aandoet, maar onwillekeurig de wereld dwingt, om uw God en uw Heiland te verheerlijken." (De Gemeene Gratie, vol. II, p. 337-8.)

The scriptural passage which, according to Kuyper, asserts that the wicked, the ungodly, glorify God, is Matt. 5:14, 15, 16, Ye are the light of the world. A city that is set on a hill cannot be hid. Neither do men light a candle and put it under a bushel, but on a candlestick;

and it giveth light unto all that are in the house. Let your light so shine before men that they may see your good works and glorify your Father which is in heaven.

According to Kuyper Jesus was speaking of common grace when he uttered these words. The ungodly see the light and glorify God. According to Kuyper, at least three of the parables which Jesus uttered group themselves around the subject common grace. They are the parable of the candlestick, the mustard seed and that parable in which Jesus compares the church to the salt of the earth. Kuyper actually reproves the ministers of the gospel for not detecting that these three parables are so many sermons on common grace. He actually deplores the fact that ministers of the word have thus far failed to distinguish between those parables which group themselves around the subject special grace and those in which the Savior is applying himself to the subject common grace. Says Dr. Kuyper: „Zelfs mag gezegd, dat de meesten het verschil van de twee beelden, die Jezus ten deze bezigde, dat van het uitschijnend licht en van den zuurdeesem, niet inzien. (According to Kuyper, Jesus in de parable of the „zuurdeesem" is devoting himself to the subject of special grace.) Ook de prediking verzuimt bijna altoos beide te onderscheiden, gelijk het een gemeen gebrek is dat juist over de grondgedachten door Jezus in de Evangeliën uitgesproken, zoo zelden diepingaande gepredikt wordt." On the three parables which are supposed to imbody the idea of common grace Kuyper comments as follows: „Als het koninkrijk der hemelen vergeleken wordt bij een mosterdzaad en straks allerlei gevogelte nestelt in zijne takken, blijven al die vogelen vreemd aan de natuur van den opgeschoten boom. Het contact is bloot uitwendig (common grace). Het zout doet niets anders dan de bedervende ontwikkeling stuiten (common grace). En zoo nu ook is het met het uitschijnend en in de wereld inschijnend licht. Daarvan heet het in Matth. 5:14, 15 en 16: „Gij zijt het licht der wereld. Eene stad boven op eene berg liggende, kan niet verborgen zijn. Noch steekt men eene kaars aan, en zet die onder eene korenmaat, maar op eene kandelaar, en zij schijnt allen die in het huis zijn. Laat uw licht alzoo schijnen voor de menschen dat zij uwe goede werken mogen zien, en uwen Vader die in de hemelen is verheerlijken," Alzoo de wereld klimt niet op tot de stad, en de stad daalt niet naar de wereld af. Beide blijven onderscheiden en gescheiden, maar het licht uit de stad schijnt in de wereld in. De kaars en zij die in huis zijn blijven twee, maar degenen die in huis zijn, vangen op het netvlies van hun oog het licht op. En zoo ook de geloovigen stralen licht uit voor de menschen, maar ook zoo toch blijven de geloovigen die het licht uitstralen, en de menschen die het opvangen, twee onderscheiden soorten van personen. De onderscheiding die we stelden blijkt alzoo niet willekeurig genomen te zijn, maar in de Schrift zelve te zijn gegrond." (De Gemeene Gratie, vol. II, p. 677-8.)

The above quotations indicate that Kuyper regarded the three parables, that of the mustard seed, that of the salt and that of the candlestick as three discourses on common grace. However, when one studies the three parables in the light of the entire organism of truth contained in God's Word, one discovers that the three parables are not so many discourses on common grace. Then it becomes at once evident, that the parable of the candle stick may not be quoted in support of the theory.

We shall not now analyse Kuyper's exegeses of the parable of the mustard seed and that of the salt, but confine ourself to his exposition of the parable of the candle stick, which was regarded as a scriptural proof for the proposition that the wicked, the ungodly, seeing the light, i. e. seeing the good works of the godly, glorify God.

Kuyper's exegeses of this particular parable is a striking example of how the theory of common grace closes one's eyes to the truth of scripture. The theory of common grace impaired Kuyper's spiritual and mental vision to that extent that what he gives us on the parable in question is nothing short of a deplorable distortion of scripture.

Kuyper's fundamental mistake in explaining the parable in question was that he failed to adhere to that most fundamental and most important exegetical rule, which says that scripture must be explained in the light of scripture. However, the learned in our midst do assert now that the Bible is actually in conflict with itself. The leaders in the Christian Reformed Church maintain, that God's Word contains contradictions. Let me say in passing that when our leaders begin to speak of contradictions in God's Word the end is in sight.

Let us now view Kuyper's proposition in the light of scripture and analyze his exegeses of the parable of the candlestick.

The ungodly glorify God when they see the light which God's people radiate, so Kuyper maintains. But we ask immediately: Can this be true? Do the ungodly and the wicked actually glorify God? Let us see.

The saints and the angels do glorify God, for God *is* glorious. In His power, might, wisdom, knowledge, wrath, hatred, and anger in his justice, love and mercy He our God is glorious and of infinite perfection. God is good. That God is glorified implies that those glorifying Him are willing and do recognize God to be what He is, a being of infinite perfection. Now to recognize that God is what He is means to hold Him in high esteem, to revere and adore Him. The heart of him who glorifies God is filled with love and adoration for God and that one knows of an irrepressible desire and longing to declare and to sing of God's virtues. And so he does.

But do the wicked recognize God to be what He is? Are they willing to do that? Do the ungodly hold God in high esteem? Do they revere and adore Him? Do they love God? Do they know of that longing to declare God's virtues? Do they sing of His glory?

Listen what scripture says of the ungodly: The kings of the earth set themselves, and the rulers take counsel together, against the Lord and against his anointed, saying, Let us brake their bands asunder, and cast away

their cords from us, Ps. 2:2, 3. For the imagination of man's heart is evil from his youth, Gen. 8:21. The Lord looked down from heaven upon the children of men to see if there were any that did understand and seek God. They are all gone aside. They are altogether become stinking. There is none that doeth good, no not one, Ps. 14: 2, 3. The wicked are estranged from the womb: they go astray as soon as they are born, Ps. 58:4. The fool hath said in his heart there is no God, Ps. 14:1. Therefore they say unto God depart from us for we desire not the knowledge of thy ways, Job 21:14. Because when they knew God, they glorified Him not as God, neither were thankful, Rom. 1:21. But natural man receiveth not the things of the Spirit of God, for they are foolishness unto him, neither can he know them, because they are spiritually discerned, 1 Cor. 2:14. Having the understanding darkened, being alienated from the life of God through the ignorance that is in them, because of the blindness of their heart, Eph. 4:8. Because the carnal mind is enmity against God: for it is not subject to the law of God, neither can it be, Rom. 8:4. Who (the wicked) have said, "with our tongues will we prevail, our lips are our own; who is Lord over us?" Ps. 12:4. For they proceed from evil to evil and they know not me, saith the Lord, Jer. 9:3. Wherefore doth the wicked condemn God? he hath said in his heart, Thou wilt not require it, Ps. 10:13.

May anyone maintain in the presence of the above scriptural passages that the wicked glorify God and love, honor and adore Him, and declare His virtues? Yet Kuyper maintains that the wicked do this very thing. The true meaning and import of the parable having been established it will at once have become evident that Kuyper's explaination is untenable. Let us proceed to this.

Jesus is addressing his followers, his people, and assures them that they are the light of the world, which implies that the people of God are themselves light. And it could not be otherwise for they are the children of God, and God is light, in Hem there is no darkness.

The term light is a figurative expression indicating what God is and what His people are according to the new man. More precisely, the term light is a figure of the wisdom, knowledge and holiness of God and His people. The sinner dead in trespasses and sin, is the very opposite of light. His understanding is darkness. He is alienated from the life of God through the ignorance that is in him, because of the blindness of his heart. His heart is deceitful above all things and desperately wicked and out of his heart proceed evil thoughts, murders, adulteries, fornications, thefts, false witness, blasphemies, Matt. 15:19. Natural man has gone aside and become stinkinkg, Ps. 14.2, 3.

The term light stands for knowledge, wisdom, holiness and perfection and stands opposed to the ignorance, blindness, corruption and pollution of the natural man.

When man left God's hands he was light. For God had created man after his image in the true knowledge, righteousness and holiness. But man sinned and disconnected from God, he became darkness. Being wise he became a fool. The original beauty, holiness and perfection with which the Father of lights had clothed him, vanished and in their stead came death, decay and pollution of soul and body.

However, the fall of man was no frustration of God's plans. Man fell because God determined that he should. The fall of man forms an integral part of God's eternal counsel. In the silence of eternity God decreed to gather, defend and preserve to himself out of the whole human race a church, which He chose to everlasting life agreeing in true faith. Hence, among the fallen race there are those whom God did foreknow, whom He did predestinate to be conformed to the image of His Son. These God now is calling, these the Lord God is transporting out of the kingdom of Satan into the kingdom of His dear Son. This having been accomplished they are light, they are children of the light and children of the day.

Such Jesus is addressing when He said, "Ye are the light of the world." The Lord God having kindled within them light they are now themselves light and being light they are the light of the world.

The children of God are not the source of that light burning within them, but Christ. With Him have they been placed in a vital contact, therefore they themselves are light.

In this parable Christ makes mention of two distinct groups, which should not be confused. The world is not the children of light and the children of light are not the world.

The expression "light of the world" is indicative of a relation. Nay more, it denotes bequeathment. The relation which the people of God sustain to the world is that of light.

What is the meaning and import of the term world? The term world in scripture has at least four meanings. The term signifies creation, not as a chaos, which it is not, but as a harmonious whole, as a cosmos, with man as its crown. This is the meaning of the term world in Hebr. 2:3 where we read: "Through faith we understand that the worlds were framed by the word of God, so that things which are seen were not made of things which do appear."

Further the term world is used to signify the world of men. Rom. 3:19 reads: ". , . . . that every mouth may be stopped, and all the world may become guilty before God."

The term world has still another meaning in scripture. It is often used to denominate the ungodly and wicked people, conceived of an organic whole and standing in opposition to God and His people. The word has this meaning in 1 John 3:1, Therefore the world knoweth us not because it knew not Him.

And finally the term world is often used to denote chosen humanity, the predestinated one's, foreknown by God and which Kuyper in His „Uit het Woord" calls „de innerlijke kern, die verborgen kern, die verborgen kiem

die tot eene nieuwe wereld zal opgebouwd worden, die eens glanzen zal in al de pracht des goddelijken levens." The term world has this meaning in John 4:42, ... For we have heard Him ourselves, and know that this indeed is the Christ, the Savior of the world. And again in John 3:16, For God so loved the world that He gave His only begotten Son, that whosoever believeth in Him should not perish but have everlasting life.

What now is the meaning of the term world in the utterance "Thou art the light of the world." According to Kuyper, the author of „De Gemeene Gratie," the term denotes the world of ungodly people, the reprobate as well as the elect. This is evident from the following: „Alzoo de wereld klimt niet op tot de stad, en de stad daalt niet naar de wereld af. Beide blijven onderscheiden en gescheiden, maar het licht uit de stad schijnt in de wereld in." (De Gemeene Gratie, vol II, p. 677). According to Kuyper, the author of „Uit het Woord," the term world denotes „de innerlijke kern, de eigenlijke kiem der wereld, die tot een nieuwe wereld wordt opgebouwd." We again have occasion to see how that the two Kuypers are at variance with each other. The author of „Uit het Woord" gives to the term "world' 'of the parable of the candlestick a correct meaning. The author of „De Gemeene Gratie," whose vision was impaired by a theory gave a meaning to the term "world" which it does not have in the parable.

The term world in the parable of the candlestick denotes, as the author of „Uit het Woord" expresses it „de innerlijke kern, de eigenlijke kiem der wereld." (Uit het Woord, vol. I, p. 409-10.) De eigenlijke kern der wereld, i. e., chosen humanity, the predestinated ones, those whom God did foreknow.

That the term world has this meaning in the parable of the candlestick is evident from the following: Jesus speaking of Himself said, "I am the light of the world." The phrase "of the world" denotes a relation, nay more, possession. The Father gave His son a light unto the world. In respect to Christ the term "light" is synonymous to the term "life." For we read: In Him was life and the life was the light of men, John 1:3. Now Christ is not the light and life of the reprobate world. Of that world Christ is not the property. I am now speaking of the Christ not of the "Logos." God did not give His Son a light unto the reprobate world. In respect to that world God determined and wills that Christ shall be unto it darkness and death. We read: And the angel of God (which was Christ) which went before the camp of Israel, removed and went behind them; and it came between the camp of the Egyptians and the camp of Israel: and it was a cloud and darkness unto them; but it gave light by night to these, Ex. 14:19, 20. And again: Behold I (God) lay in Sion a stumbling stone and a rock of offense, Rom. 9:23. And once more: To the one we are a savor of death unto death, 2 Cor. 2:15.

It is plain that to the reprobate world Christ is darkness, an offense, a savor of death unto death. And the Lord God determined that it should be thus. For God himself said: Behold I (God) lay in Sion a stumbling stone and a rock of offense.

Only in respect to the chosen ones did God determine that Christ should be a light. Only for them is Christ meant to be a light. And so it is in reality. Christ the light is the property of the chosen race only. Only to the predestinated ones did God give Christ as a light.

To be sure, the cause of Christ being to the reprobate world darkness and death lies not in Christ. Christ is light and in Him there is no darkness. The cause lies in the reprobate, in the moral depravedness of his nature. To a sick man the odors of delicious food are nauseating. He must have nothing of it.

Since Christ the light is the property of the chosen race only it follows that the church, the people of God, are that and nothing more. For the church is light in Christ. He is the source of its light. The fire which He kindled in the hearts of His people He, Christ, maintains and feeds. Now if Christ as light was given unto the chosen race only it must follow that the same is true of the church, of the people of God. It must be that the church as light was given by God to the predestinated ones only. It cannot be otherwise but that the church is meant to be a light unto the chosen ones only, i. e., unto those who are still groping about in darkness. The Bible plainly teaches that this is true. Paul speaking of himself and of the church says: To the one we are a savor of life unto life, to the other a savor of death unto death. To the reprobate world the church is and remains as offensive as Christ Himself.

In the light of the preceeding it is plain that the term "world" in the parable of the candlestick, denotes chosen humanity only and not the reprobate world. To the chosen world still groping about in darkness, the church is meant to be and eventually does become the light. The church as light is the property of that world only, as is Christ Himself.

Kuyper therefore is in flagrant conflict with scripture when he maintains in his „Gemeene Gratie" that Christ and his church is the light of the reprobate world.

Someone may object that we approached the above phrase with its term "world" with a mind biased by prepossessions. True, but our prepossessions are taken from scripture and are of such a nature that if we had failed to take account of them we would have placed scripture in conflict with itself in explaining the above parable.

In the above parable, we repeat, the church is the light of the chosen world. The people of God must let their light shine in order that the predestinated ones, living in darkness may be drawn of darkness into the light and glorify God.

In the following number we shall complete our exposition of the parable of the candlestick. Having done so it will have become plain to all that Kuyper in his attempt to force the parable to prove his proposition made himself guilty of a sickening distortion of scripture.

G. M. OPHOFF.

LEVENSVERZEKERING EN EVANGELIE-DIENST

In het „Kerkblad van de Gereformeerde Kerken in Nederlandsch Oost-Indië," bepaaldelijk in nummer 14, van 3 April 1924, ons door vriendenhand geworden, lazen wij in het „Verslag van de Kerkeraadsvergadering" van de Gereformeerde Kerk te Soerabaija, Java, van 25 Maart 1924, ook het volgende als punt 4:

„Besloten wordt tot het aangaan van een levensverzekering voor onzen predikant. Waar dit, naar gehoopt wordt, slechts voor korten tijd noodig is, namelijk tot de invoering van een classicale regeling, wordt een verzekering op korten termijn (risicoverzekering) het beste geacht."

Over zulk een besluit moet men zich hier niet al te veel verwonderen.

In dit soort geval, en in zooveel andere opzichten van het christelijk leven, zijn de Calvinisten, in Nederland en elders, op het voorgaan van Dr. Kuyper, het spoor bijster geraakt.

Waar men op het „gezag" van „den grooten leider" aanneemt dat er, behalve een leven uit het geloof, op den wortel der wedergeboorte, en een leven der zonde buiten de hartveranderende genade Gods om, nog een derde „terrein" is, een „natuurlijk leven," dat goeden en boozen, rechtvaardigen en goddeloozen, bondelingen en wereldlingen, gemeenschappelijk hebben, en samen eender betrachten, daar moet men ook in de *Levensverzekering* wel een „ons van God geschonken" middel zien, een „bij uitnemendheid hoog te waardeeren uitvinding, waardoor nu reeds op zoo beduidende wijze een dam tegen zoo breeden stroom van ongerechtigheid en ellende werd opgeworpen, en nog veel breeder, bij toenemende uitbreiding van het stelsel, staat opgeworpen te worden."

Dit schreef Dr. A. Kuyper Sr. in „De Heraut" korten tijd na zijn Minister-presidentschap, en de Levensverzekeringszaken in Nederland hebben van dit „magistrale Calvinistische" woord een gretig gebruik gemaakt onder de vooruitgaande Calvinisten in Nederland, waarvan er nog zoovelen op het pad der „verdoolde vroomheid" zich bevonden, en hun tijd niet verstonden. Men moet Dr. Kuyper's zoodanig vreemd beweren, als wij hierboven aanhaalden, niet al te euvel duiden.

Men was gewoon geraakt hem op zijn woord te gelooven. En zij, die het wagen „durfden" om van den Leider te verschillen, werden ge-ignoreerd of afgemaakt; waren weinig, en telden niet mee.

Ook schreef Dr. Kuyper zooveel en zoo over allerlei; en bedolf hij zoovele vragen die gedaan konden worden betrekkelijk zijn talrijke beweringen, onder een vloed van woorden in den hem eigen imperatieven en decoratieven stijl.

En hoemeer men, eenmaal ziende geworden door Gods goedheid, voor de gebreken van zijn stijl niet alleen, maar veel meer voor al hetgeen hij nalaat te bewijzen en telkens van zich zelf omverwerpt of voorbijpraat in zijn werken, nadenkt over wat hij voor en na schreef, des te meer dankt men God den Heere, heel weg te zijn gekomen van vroegere bekoringen en al te gretig opgenomen stellingen en verklaringen van hem.

Dr. Kuyper zegt b.v. ook in de aangehaalde Heraut, „zeer wel te gevoelen, dat het Verzekeringswezen in zijn opkomen veel eenvoudige kinderen Gods tegen de borst moest stuiten." Maar hij acht toch „de voordeelen daarvan (van het verzekeringswezen n.l.) voor onze menschelijke samenleving onmetelijk, en de zaak zelve zegenrijk."

Dat het Verzekeringswezen tegenwoordig door vele Staatshuishoudkundigen volksopvoeders, en juristen wordt geacht te zijn een bron van onnoemelijk veel boosheid en ongerechtigheid, kon Dr. Kuyper natuurlijk niet weten.

Doch dat deze „onmetelijk zegenrijke uitvinding voor ons gemeenschappelijk leven" daartoe wel moest aanleiding geven in onze booze wereld, mocht toch voor hem geen verborgen zaak zijn geweest, dunkt ons.

Waar echter de stichter van de Vrije Universiteit en de groote generaal van de Anti-revolutionaire Partij ging leeren — (En och, hij wilde het officieel gereformeerde Nederland van de zeventiende eeuw terug hebben, en Kerk en Staat en Maatschappij van 't revolutionaire Nederland weder Calvinistisch maken, ook al zou men daarbij 50-50 met de Roomsche medeburgers moeten accordeeren) — dat de christen, het verbondskind, behalve het leven voor Gods aangezicht als leerjongen Christi en Christus' zalving deelachtig, ook nog een gemeenschappelijk wereldleven had mee te leiden, waarin het kind Gods met den Godverzaker en den Christusverwerper één was in het ontvangen en genieten van regen en zonneschijn, water en brood, voedsel en deksel, arbeid en ambt, licht en brandstof, ontspanning en vermaak, huisgezin en school (ook daarin, ofschoon ook weer niet, volgens Kuyper) voorspoed en tegenheden, welvaart en ongeluk, gezondheid en krankheid, vreugde en lijden, — daar kon het niet anders of ook de Levensverzekering was voor hem „een gezegend middel" om velerlei lijden, dat „gemeenschappelijk trof en gemeenschappelijk moest gedragen" te verzachten en uit de wereld te helpen, en zag hij daarin een Goddelijke beschikking tot heil van . . . neen, niet van Gods volk; *dat* zegt Dr. K. niet, maar dan toch van . . . de menschheid in het algemeen.

Hoe Dr. Kuyper zoo iets kon zeggen, waar ook hij niet het minste weleer allen nadruk legde op een leven Gode ter eer en naar Gods ordinantie, een leven des geloofs en stoelend op den wortel der vrije genade en der verkiezing, kan een raadsel genoemd worden.

Evenwel, zoodanige vraag kan telkens gedaan worden als ge Kuyper met Kuyper vergelijkt in hetgeen hij aan de pers overgaf vroeger en later.

Ook Kuyper had zijn opkomst, zijn bloei en zijn inzinking; en Ds. Rullmann doet een uitstekend werk, voor „de jongeren" vooral, en voor ons ouderen evenzeer, door in „De Reformatie" Kuyper te doen herleven in zooveel van zijn activiteit op theologisch, dogmatisch, polemisch, staatkundig en journalistisch gebied.

Kuyper onderscheidde tusschen *oorzakelijk* lijden, waarvan we zelf door zonde en onvoorzichtigheid de oorzaak waren, en *niet-oorzakelijk* lijden, waarvan de oorzaak buiten ons ligt, 't zij in anderer schuld of onvoorzichtigheid of *door de elementaire machten der natuur* „waarop ook Jezus wijst in Zijn zeggen: God doet Zijn zon, door elkaar, over boozen en goeden opgaan, en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen."

(Denk u, waarde lezer, in *dit* verband deze uitspraak van Jezus eens in, en sta eens een oogenblik stil bij de uitdrukking *"Elementaire machten der natuur"* in Jezus' mond!)

Dr. Kuyper vervolgt: „Zoodoende komen we tot het scherp afgebakend begrip van gemeenschappelijke schuld, en in verband hiermede van een gemeenschappelijk lijden; en dat gemeenschappelijk lijden wordt nu nader beperkt tot al die rampen en tegenspoeden, al dat lijden en sterven, al zulke schade en nadeel, als we niet onszelven door eigen schuld berokkend hebben, maar als ons in het gewone leven, omdat op dat leven de vloek rust, overkomen kunnen.

En zoo nu is het terrein gevonden, waarop het verzekeringswezen werkt"..... „Geheel het verzekeringswezen bedoelt alzoo zich uitsluitend *op het door Jezus aangewezen terrein* te bewegen, òf van mechanische ongelukken, òf van organische verdervingen, *die uit de natuur opkomen.*"

Het verzekeringswezen laat zich dan ook uitsluitend in, zegt Kuyper, „met al zulke schade en ramp, als in den gewonen gang des levens een iegelijk onzer, hetzij vroom of onvroom, zedelijk of onzedelijk, man van eer of eerloos, omdat we *menschen* zijn, overkomen kan en zal."....

Natuurlijk is hier de anti-these geheel en al zoek geraakt!

Van een „alleen wonen" van 's Heeren volk is hier geen sprake meer!

Hier redeneert Kuyper vierkant tegen de Heilige Schriftuur in!

Een leven uit de hand Gods en uit Zijn genadeschat is hier *niet* aan de orde!

Hoe het mogelijk is, dat een oprecht kind des Heeren, die immers een nieuw mensch geworden is, de bedenkselen der zonde en de bedekselen der schande heeft vaarwel gezegd en afgelegd, zulk een tweeslachtig leven zou kunnen voeren, eenerzijds een leven in kinderlijke gehoorzaamheid aan zijn Hemelschen Vader, met anderzijds een samenwerken in „het gewone leven" met goddeloozen en spotters „tot het dragen van gemeenschappelijk lijden en ellende," om dat te temperen, te voorkomen, en „over allen om te slaan," — is *ons* onmogelijk om ook maar te veronderstellen.

Denk met betrekking tot zoo iets onmogelijks b.v. maar eens aan den inhoud van den Tienden Zondag van den Heidelbergschen Catechismus.

En dan noemt Dr. Kuyper zijn betoog nog wel „een toetsing van de Verzekering aan het Woord Gods"!

In zijn alree befaamd geworden werk over „De Gemeene Gratie" heeft Dr. Kuyper over de Verzekering nog nader en uitvoeriger gehandeld.

Wij zullen daarover thans niet nader spreken. Ons blad zal later ook aan deze zaak van de praktijk des levens, zoo de Heere wil en er gelegenheid is, wel alle aandacht wijden. En aan meer andere dingen dezes tijds van verwarring.

De gansche idee van het christelijk leven der Verbondskinderen is allengskens besmet geworden van de giftige Gemeene Gratie honigdauw, en verdofd en vervaagd door de zoete bedwelming van de genade verkrachtende „Godsgunst over alle menschen tot deugd en schoonheid."

Het solidariteitsprincipe, dat in het Verzekeringswezen, volgens de leer der Gemeene Gratie tot openbaring komt, ademt den geest van Babel, van de goden dezer eeuw; en druischt geheel en al in tegen de leer der Schrift, om „geen ander juk aan te trekken met de ongeloovigen."

Terwijl Dr. Kuyper zelf op een anderen, beteren, tijd het uitsprak: *„De Naam des Heeren, van den Christus, is de bron van een eigen, nieuw, hemelsch leven, dat op elk punt het humanistisch leven der wereld veroordeelt."*

Het „zorgen voor den toekomenden dag der kloeke huisvrouw die den Heere vreest" heeft onzes inziens niets uit te staan met het verzekeringswerk dat door den Neo-Calvinist wordt aangeprezen, als een gifte Gods, noch heeft het iets van doen met het zoo vaak misbruikte en te onpas aangevoerde „Draagt elkanders lasten." —

Echter, gelooft men eenmaal gaarne, dat thans „de tijd van het omhelzen" (der aanlokkelijke wereld) is gekomen voor den Gereformeerden belijder, die „alle terrein voor den Christus heeft op te eischen," dan kan het niet verbazen, dat ook voor het onderhoud van den Evangelie-dienaar verstandig en zakelijk, evenals in de handelswereld, gezorgd wordt, door een levensverzekering af te sluiten, voor dekking tegen mogelijke ongelukken en tegenvallertjes. Geloof valt hier vanzelf geheel buiten. Hier is men op het erf van de rekensom, van de wiskunde-triomfen, neergedaald met zijn Calvinistisch vliegtuig.

„Om van de eene gedachtenlijn tot de andere te komen (van die der antithese tot die der gemeene gratie) is een sprong onvermijdelijk, die zich ook in Dr. Kuyper's geschriften telkens laat aanwijzen," zeide Dr. Th. Haitzema eenige jaren geleden; gelijk het ook den schrijvers van *Van Zonde en Genade* euvel geduid is, Kuyper's ongerijmdheden en onbewezen stellingen te hebben ten toon gesteld; en eveneens wij zelf wel als vermetel, en erger, werden uitgekreten door dik-en-dun-calvinisten-van-Kuyper hier te lande, als we vroeger meermalen Kuyper's uitspraken in twijfel trokken en onwaar achtten.

Men weet nu onder ons wel, hoe b.v. Professor Volbeda van de Theologische school der Chr. Geref. Kerk te Grand Rapids beloofd heeft te zullen aantoonen in „The Witness," dat er geen kloof lag tusschen de anti-

these en de gemeene gratie, geen sprong noodig was om vice versa te gaan.

Tot heden bleef de Professor in gebreke om de schakels aan te wijzen, die den band vlochten van deze twee elkaar afstootende begrippen.

Dr. T. Ferwerda van Amsterdam zag het beter in, toen hij in een Geref. Predikantenvereenigingsvergadering refereerde, dat „de Gereformeerde Kerken den weg der synthese niet konden en niet mochten opgaan."

En vóór dien heeft de bovengenoemde Dr. Haitzema het reeds opgemerkt: „Het stelsel der Nieuw-Calvinisten (gemeene gratie leer) lijdt al te veel aan innerlijke disharmonie."

Het is ook waar wat deze scherpzinnige geleerde verder aangaf: „ Wilden de Gereformeerden, ‚op het erf van den Statenbijbel' grootgebracht en opgevoed met de dogmatiek van de ‚oude schrijvers' niet in gevaarlijk isolement verblijven, dan diende de gansche cultuur (der wereld) op voorzichtige wijze in hun gezichtskring te worden getrokken."

Dat is geschied door de „Gemeene Gratie", die als een tooverstaf heeft gediend om in eens de dingen dezer wereld alle tot bouwmiddelen voor Gods koninkrijk te maken voor heel het Calvinistisch Nederland.

En volgens Prof. Anema was het Dr. Kuyper's streven „om de volksziel in Nederland voor het leerstuk der Gemeene Gratie toegankelijk te maken."

„En de machtige taak, die ons, Calvinisten, wacht, is midden in de wereld te gaan staan met niets menschelijks ons vreemd; want de schatten van Gods algemeene genade behooren ook ons," zegt dezelfde professor in „Onze Tijd en Onze Roeping." Treurig, zulk modern humanisme onder Geref. schijn!

Vergeten wordt, dat het „Alles is Uwe" van 1 Cor. 3:21, terdege bepaald wordt door het „van Christus zijn."

Stel nu naast zulke neo-calvinistische machtspreuken en tournooifanfares eens, om nu in 't kort te gaan en niet vele bijbelplaatsen aan te halen, wat het Doopsformulier zegt, wanneer het begint te lezen: „Ten tweede betuigt en ....." en zoo vervolgens.

En wat dat gemeenschappelijk en samen te dragen lijden der menschen, der wereld, betreft, waarvan Dr. Kuyper spreekt, neem dan eens de Ziekentroost ter hand, en volg, waar deze aanvangt met de woorden: „En tot deze verheerlijking kunnen wij niet komen dan door veel lijden, ..." en zoo voort.

Lees ook eens 't „Gebed voor kranken en aangevochten menschen." We moeten immers rekening houden met wat onze vaderen schreven? Nu dan, waarom minachten de Calvinisten in Nederland, die, tegen Schrift en Belijdenis in, met hand en tand zich klauwen aan de dwaalleer der Gemeene Gratie, de eerwaardige stukken die onze Liturgie binnen hun bereik stelt?

Bestudeerd, eenmaal weder op 't goede pad gekomen, de Bron der Goddelijke Wijsheid en der Vertroosting zelf, de Heilige Schriftuur, op dit stuk, en ge zult bij het licht der Geestes u nog meer verbazen, hoe een redenering van den mensch uit, zoo ongereformeerd en oncalvinistisch als het maar kan, heeft getracht Gods Woord aan te vullen en in te leggen, door te beweren, dat God van Zijn gunst en genade heeft geschonken aan alle menschen, ook aan verworpenen, ja die zelfs het meest, om ze nog deugdzaam te doen zijn; ofschoon de Schrift klaar en scherp getuigt, dat „de goddeloozen groeien als het kruid en alle de werkers der ongerechtigheid bloeien, *opdat ze tot in der eeuwigheid verdelgd worden,* Ps. 92:8.

Hoe zou een christen, een met God verzoend zondaar, een kind des Vaders, voor wien Christus den vloek heeft gedragen, de schuld voldaan, de straf geleden, met de wereld, die nog onder den vloek ligt, tegen den Rechter der gansche aarde optornt, God haat en Zijn Christus verwerpt, nog een verbond kunnen aangaan met de ongeloovigen, om het gemeenschappelijk lijden te torschen en de gemeenschappelijke ellende door den vloek en als gevolg der zonde, nog eens zoeken over te dragen!?

De christen heeft immers den ouden mensch afgelegd en zijne werken; gelooft en beoefent niet meer de gemeenschap der booze wereld en met die wereld, al toeft hij nog tijdelijk op deze aarde, tot zijn taak voleindigt is hier, — maar hij smaakt en zoekt de gemeenschap der heiligen door de groote genade van den Heilige, dien de wereld van Jood en Heiden, de wereld der cultuur, heeft gedood en aan het hout genageld.

Hij doet wél, aan de huisgenooten des geloofs eerst, en gedenkt dan ook *allen* die in nood zijn en hulp behoeven.

Hij heeft een andere opvatting omtrent de rechte verzorging door de Gemeente Gods van hare Evangelie-dienaren dan de kerkeraad van Soerabaija; en houdt zich daarin, in aansluiting met 1 Corinthe 9, naar den geest der Schrift.

Daarmede koopmanschap te drijven; met den boozen geldhandel dezes tijds te accordeeren; zich in dit opzicht te verbinden met de speculatie op de effectenbeurs voor het onderhoud van den Bedienaar des Goddelijken Woords; zal toch zeker niet Schriftuurlijk kunnen genoemd worden en naar den zin van Christus?

Voor ons is wat Psalm 37 in berijming aangeeft van hooger kracht en waarde:

„Stel op den Heer in alles uw betrouwen;
Betracht uw plicht; bewoon het aardrijk; leer
Uw welvaart op Gods trouw volstandig bouwen;..
— — — — — — — — — —
Geen ijd'le zorg doe u van 't heilspoor dwalen;
Houd in uw weg het oog op God gericht;
Vertrouw op Hem, en d' uitkomst zal niet falen;...

En wanneer hier der snooden voorspoed gezien wordt (volgens dwalende Professors en leeraars, die zeggen de Gereformeerde waarheid te belijden, zou dat *gunst* van God zijn) — dan misgunnen zij hun dien ingebeelden „zegen" niet.

„Geen druk beschaamt hun hoop in bange tijden;

Geen hongersnood doet hen verlegen staan;
Gods goedheid zal hen voeden en verblijden" ....

Zoo bezit de geloovige reeds in voorsmaak hier „het aardrijk als het erf dat God hem gaf."

Die van Christus zijn, zijn der wereld gekruisigd (Gal. 6:14); oefenen zich in heiligmaking en reinigmaking (Rom. 6:13, 19, 22); leggen den ouden mensch af met zijne werken (Col. 3:6); dooden hunne leden die op aarde zijn (Col. 3:5); en hebben het vleesch gekruisigd met zijne begeerlijkheden (Galaten 5:24).

Terwijl voor het samenleven en samenlijden 1 Corinthe 12 hun het ware richtsnoer en het juiste milieu aangeeft.

Deze geestelijke dingen moet toch een leeraar ontvangen als een profeet, verkondigen, en der Gemeente Gods voorhouden!

Hoe zal hij het kunnen doen; hoe zullen de „geliefde christenen" vrede in hunne huizen kunnen hebben; en verwachten kunnen eens profeten loon (zie Bevestigingsformulier), als zij, op een valsche genade-leer bouwend, zich verzwageren met de wereld; hulp zoeken bij de afgodendienaars; en het onderhoud hunner Godsgezanten *vastleggen* op de beurs? G. V. B.

HEIL EN ZEGEN

In „De Wekker" van 9 Januari l.l. wijst L. (Docent Langkeek) in zijn „Veluwsche Brieven" op het gebruikelijke, vaak ijdele, Nieuwjaarwenschen in Nederland, en zegt dan ook een en ander omtrent de beteekenis en de waardij van wat „heil" is en wat „zegen" beduidt.

En daarom was het ons hier te doen.

De schrijver in „De Wekker" zegt:

„Heil" is .... „heeling," dat is heelmaking. Dit wijst op de gebrokenheid des levens. Door de zonde is dat zoo. Wij zijn niet *heel* meer, maar moeten heel gemaakt worden. Hoe zal de mensch heel worden? Wie zal hem heel maken? David bidt: Vereenig, d. i., maak heel, mijn hart tot de vreeze Uws Naams. Gods genade alleen kan dit schenken door den Heiland, den Heelende, die den zondaar zijn gebrokenheid doet kennen, en in de vereeniging met Hem wordt die gebrokenheid geheeld. Niet dat dit in deze bedeeling volkomen zou zijn, maar de drieëenige God is er borg voor, dat eens alle gebrokenheid geweken zal zijn .....

Zoo staat het ook met „Zegen." *Zegen is het goede Gods voor den mensch.* Wij zien gewoonlijk niets anders in zegen dan het welgelukken onzer daden. *Het goede Gods is evenwel de genade van Hem, de verzoening met Hem, de trekking tot Hem;* het is Zijne leiding tot het heil. Ware zegen ligt niet in het gemak of de aangenaamheid der omstandigheden: hij wordt gevonden in alles wat ons nader tot God brengt, en kan dus evengoed in voorspoed als in tegenspoed gevonden worden" .....

Zóó is het!

Natuurlijk is deze „leer" voor ons lezers van „The Standard Bearer," die gevoed zijn met de onverknoeide waarheid omtrent zonde en genade, betrekkelijk vloek en zegen, aangaande Gods handelwijze met de menschenkinderen, naar dat zij Zijn kinderen zijn of Zijn vijanden en verworpenen, niets geen nieuws.

Maar het kan in deze dagen van valsche leeringen en allerlei maskeeringen van de ware Gereformeerde leer zijn nut hebben te laten zien, dat ook elders leeraars in de godgeleerdheid nog geen behoefte hebben om als kerkleer aan de Gemeente Gods op te dringen „dat God ook goddeloozen zegent en hun Zijn gunst verleent en schenkt."

Die Gods Woord onaangetast wil laten, gelijk dat moet blijven staan, en voor dat Woord des Heeren door genade heeft leeren beven, weet, hoe de gansche Schrift van het tegendeel getuigt.

Al worden ook allerlei oud-vaderen, bloeitijd-theologen, „lieve kinderen Gods," streng-opgevoede geloovigen, fijne predikers, plechtige kerkvergaderingen, en zoovele beste, brave wereldsche menschen er bij gehaald, om het ons anders te vertellen.

G. V. B.

(De onderteekening is van ons. Ook zouden *wij* liever geschreven hebben, dat God evengoed in *tegenspoed* als in voorspoed (waren) zegen den christen schenkt.

Wij meenen, dat deze „omkeering" thans ook een „reden van bestaan" heeft. De „aloude" Ziekentroost verwijst daarheen immers ook. Zie No. 1 van onzen S. B. — G. V. B.)

VLOEK EN ZEGEN

(Jer. 15:5-10.)

Rampzalig, die op vleesch vertrouwt
En 's Heeren hand verlaat!
Die, met versmading van Gods raad,
Op aardsche wijsheid bouwt!
Hij zal gelijk een bremstruik zijn,
Die midden in de zandwoestijn,
Geblakerd door een zonnegloed
Onvruchtbaar sterven moet.

Gezegend, die op God alleen
Blijft hopen dag en nacht!
Die al zijn heil alleen verwacht
Van 's Heeren mogendheen!
Hij is gelijk een groene boom,
Geworteld bij een waterstroom,
Die, immer even groen en frisch,
Met vrucht beladen is.

Ja, onstandvastig bovenal,
Arglistig is het hart!
't Is wisselziek in vreugde en smart:
Wie die het kennen zal?
„Ik!" spreekt de Heer, „die 't aller stond
„De nieren proef, het hart doorgrond,
„Om ieder eens, aan 't eind der baan,
„Te loonen naar zijn daan!"

—Ten Kate.

EEN „CHRISTELIJKE" KERK OM OVER TE WEENEN

Om te weten te komen in hoeverre de leden van zijn gemeente of „kerk" nog geloofden aan de „waarheden" der Schrift, en zich hielden aan de belijdenis der kerk, heeft de voorganger van de First Congregational Church te Kalamazoo, Michigan, Rev. Torrance Phelps, onlangs „questionnaires" doen rondgaan onder deze christenen; op welke formulieren hij allerlei vragen had gesteld betrekkelijk zaken, dien tenminste onder ons, niet waar? immers Gereformeerde belijders van het ongetwijfeld christelijk geloof, volkomene zekerheid hebben, en voor ons vaststaan als de dag.

Nu, de antwoorden kwamen in. En ofschoon de gemeente tamelijk verdeeld bleek in haar gelooven, of liever, niet-gelooven, was de herder en leeraar daarover toch niet bedroefd, en was zijn geest niet verslagen in het binnenste van hem over de openbaring van het toenemende ongeloof zijner gemeente, die natuurlijk als gevolg van haar ontkennen der christelijke grondwaarheden moeilijk meer een „christelijke" gemeente kan worden genoemd.

De kerkleden hadden zich met groote meerderheid voor een „verlossing" tot zaligheid door *geloof* en *karakter* verklaard, *tegenover* een verlossing door het zoenbloed van Jezus Christus; terwijl er ook maar weinigen meer geloofden aan den hemel als een werkelijke woonplaats van God en Zijne heilige Engelen en zaligen.

Onze Heere Jezus Christus was voorts voor 80 percent dezer „gemeente" niet anders dan „een groot mensch, die Gods karakter het best had geopenbaard." Mede verwierpen zij een eeuwigen straf.

Slechts 20 percent der kerkleden geloofde nog in de volstrekte onfeilbaarheid der Heilige Schrift; en wat de wonderen betreft, ging het er bij de gemeente zoowat om de „fifty-fifty"!

Hieronder volgt een soort rapport over de „survey," die de plaats van huisbezoek „treffend" en zeker "business-like" verving:

1. Is God a personal spirit or an impersonal principal? Ninety per cent voted belief in God as a personal spirit.

2. Does God answer prayer? Results were 95 per cent in the affirmative.

3. Is Jesus God or a revelation of His character? Twenty per cent voted Jesus to be God and 80 per cent that He was a revelation of God's character.

4. Salvation—is it by Christ's atoning blood or by faith and character? Twenty per cent voted belief in atonement and 70 per cent voted for the more liberal faith and character idea.

5. Is the Bible infallibly inspired or has it human elements? The vote showed 20 per cent believed in strict infallibility. The remainder believed it inspired, but with human elements.

6. Miracles—are they actual facts or are they legends and parables? Fifty-five per cent of the vote indicated Bible stories were believed as facts. 25 per cent as parables, and 10 per cent as both.

7. Do you believe in eternal punishment? Less than half answered this question, 25 per cent voting they did not believe in eternal punishment and 20 per cent casting their ballots in the affirmative.

8. Do you believe in eventual salvation for all? Sixty per cent voted yes on this question.

9. Are there sins which even God cannot pardon? To this, 25 per cent replied "No" and 20 per cent "Yes."

10. Is Heaven a place or a spiritual state? Twenty-five per cent voted their belief that Heaven was a place, with nearly 75 per cent believing Heaven "was here and now."

Wat voor verwachting voor Gods koninkrijk kan men hebben van christelijke kerken, die van het geloof „eenmaal den heiligen overgeleverd" zoo vervallen zijn, dat zij gelijk staan met ongeloovigen?

O, het zijn niet de radikalen, de socialisten en immigranten, die land en volk van Amerika verderven, maar deze „Algemeene geëerde" deftige en lieve moderne leeraren, en de vooraanstaande kerkleden en handelslui, die de kerk en den dollar en de macht van het land wenschen te behouden.

Zij hebben geleerd God en Zijn Woord te verachten.

Toch noemen zij zich nog naar Hem, die gekomen is om Gods wil te doen, en in dienstknechtgestalte gehoorzaamheid geleerd heeft; die geen menschen behaagde, en arm en veracht was onder de menschen.

Toch meenen deze „nette menschen," die het bloed van Christus onrein achten, dat zij recht hebben om te heerschen en te gebieden, en dat zij vroom en rechtvaardig zijn.

Terwijl de leeraars den leugen-profeten gelijk zijn, die koning Achab ter wille waren, vierhonderd tegelijk tegen één!

G. V. B.

HET MODERNISME IN DE ENGELSCHE STAATSKERK

Door de benoeming, medio September l.l., van den bisschop van Birmingham (door den toenmaligen Socialistischen Eersten Minister Ramsay MacDonald) heeft het modernisme in de Engelsche Staatskerk een belangrijke versterking gekregen. Op de conferentie van moderne theologen, eenigen tijd later gehouden, verklaarde deze bisschop o. a.: „Het lichaam van den mensch heeft geen voortbestaan. De chemie heeft een eind gemaakt aan het geloof in de opstanding van dit ons tegenwoordige vleesch. Het is de geest die onsterfelijkheid heeft."

Naar aanleiding dezer woorden gaf o.a. de "Daily News" een artikel over: „Opstanding van het lichaam een verworpen geloof," wel 'n bewijs hoezeer de woorden van den nieuwbenoemden bisschop de aandacht trokken.

De "Liverpool Post" reageerde op 't geval met de vraag: „Wat gelooft de Engelsche Staatskerk nu eigenlijk?" Ze stelde daarmee de vraag aan de orde in hoeverre het modernisme in de Engelsche Staatskerk volle recht van spreken heeft.

ZIJ MAKEN ZICH MOEDE MET VERKEERDELIJK TE HANDELEN

(Jes. 9:5b)

> Daarom is het recht achterwaarts geweken, en de gerechtigheid staat van verre; want de waarheid struikelt op de straat, en wat recht is kan er niet ingaan; ja de waarheid ontbreekt er, en wie van het booze wijkt, stelt zich tot eenen roof. En de HEERE zag het, en het was kwaad in Zijne oogen dat er geen recht was.—Jes. 59:14, 15.

Wat wonder ding, dat — trots veelzijdig protesteeren ten laste „Hoeksema en Danhof," (zoo men weet) geen „Synodaal Besluit" hen dwong, te „detourneeren" van 't pad, door hen betreen; — hoewel toch „lang en breed" betoogd werd en gestaafd (ofschoon niet met „bewijzen"!) dat deze Knechten Gods „het heilspoor bijster" zijn!.... Hoe kan een Christen 't doen van zoo'n Synode prijzen....?! Zelfs in haar „eindbesluit" schonk zij nog troeb'len wijn!!

Indien bewezen is dat deze Leeraars dolen, waarom dan niet publiek hen 't zwijgen opgelegd, en in den Naam van God hen Synodaal bevolen, te kiezen tusschen *„Gaan"* en *„Buigen voor het Recht"* . . . . ??

„Het Recht!" . . . waar is het Recht? — Het struikelt op de straten! Het onrecht werd benut tot buiging van het Recht, en bleek het „strijdgeweer" voor 't gros der Deligaten, — van wie het minderdeel door 't meerder bleek „geknecht....!!"

't Was velen „een genot," in 't kamp der „Indianen" (alwaar de wraak ontstond!) de tenten op te slaan; doch God heeft ons geleid langs d' Oude, „Zuiv're Banen" en deed ons aan het mes huns opperhoofds ontgaan!

Het was er op gezet dat hij ons zou „scalpeeren," — hoewel hij (tot zijn spijt!) geen „scalp" heeft buitgemaakt, en zonder „bloedig mes" weer tot „zijn stam" moest keeren, — door weinigen „geëerd; door menigten gewraakt!" —

Hoe heeft het ons verbaasd, de jammerklacht te hooren: „'k Studeerde *dertig jaar* alree daarop, naar 'k gis; maar 'k ben nog met dat al niets wijzer dan tevoren: ik weet — ja *dat* het is, maar 'k weet niet *wat* het is!".... ??

Weer and'ren wilden 't *twee-* tot *twintig* jaar verschuiven, totdat — men weten zou *„waarvoor"* men eig'lijk streed. (Zij dachten: — met den vos — „hoe krijgen w' ooit die druiven... ?!" Ze hingen hun te hoog, — zooals een ieder weet!)

Een "bouwma," (neen, geen boer!) ook op 't platform gezeten, sprong bijster vlug van stal (z'n tong was olieglad!) en heeft zich van de taak, hem opgelegd, gekweten: hij tapte staag azijn uit „'t Synodale vat." —

De „zielen" waren vol van „heil'ge overtuiging"; het Recht was „aan hun zij"; daar was geen twijfel aan! En toch was daar een sfeer van „snoode Rechtsverbuiging"; een geest der leugenen, die 't *Recht* terneer wou slaan!

Enfin — wij bleven vrij, in spreken, doen en denken. Geen "Synodalen Ban" dreef ons ter deuren uit. Dies gaan wij blijd'lijk voort: uit 't zelfde Vat te schenken, — ook als men straks voor ons de deur van 't Godshuis sluit! —

Trek voort, gij Knechten Gods! langs d' Oude Zuiv're Banen! Noch „Synodaal Besluit," noch „Classicale Straf" doe U in 't Prediken „Voor Recht en Waarheid" tanen! Geen valsche „Broedermin" voer' U van 't heilspoor af!

Noch „Kuyper," noch „Calvijn," noch „Bavinck" kan hier baten; geen „Hepp" — hoe „hooggeleerd" hij zij, — hoe rad van tong; geen afgevallen geest (van 's duivels onderzaten) die ooit de *Waarheid Gods* den Knechten Gods ontwrong! —

B. A. HENDRIKSEN.

NIETS, OM AAN VAST TE HOUDEN

Een stervende atheist scheen zeer ongelukkig, onrustig en angstig te zijn. Een ander atheist, die bij zijn bed stond, zeide: „Wees niet bang, man! houd vast tot het laatste toe!" Maar de stervende sprak: „Dat zou ik juist willen, maar zeg mij, waaraan? Ik heb niets om mij aan vast te houden."

DEZE WERD VASTGEHOUDEN

Een godvreezend leeraar lag op zijn sterven. Zijn dochter boog zich over hem heen. „Vader! houdt ge Jezus nog vast?" vraagde ze. „Wat," was het antwoord, „wat zou ik vasthouden; Jezus houdt mij vast!" En de glimlach des vredes verhelderde zijn gelaat.

(Uit „De Wekker.")

(En door het geloof *hield* Mozes zich *vast* als ziende den Onzienlijke.—Red.)

De hemel heeft het klein' verkoren,
En wie tot ootmoed werd herboren,
Is van het Hemelsche geslacht.

Het wisselt wat we aanschouwen,
De dag wordt avondrood.
Genieten leidt tot rouwen,
Geboorte tot den dood.

In 't leven sluipt het lijden
Ons na gelijk een dief:
Wij allen moeten scheiden,
Ook van ons liefste lief!

Wat werd er van ons zwerven,
Hieldt Gij, o God, geen wacht?
Wie smoorde een jammerklacht,
Wie wou niet liever sterven,

Maar — Gij sloopt wat wij bouwen,
Met zachte Vaderhand;
Opdat wij leeren schouwen
Naar gindschen overkant.

J. J. Van Oosterzee.

LUTHER ALLEEN WAS DAN GOED GEREFORMEERD

In het l.l. 19 December nummer van „De Reformatie", en in het 4 Januari nummer (1925) van „De Heraut," werd overgenomen een stukske uit de „Utrechtsche Kerkbode" door Ds. J. C. Pullmann geschreven, die daarin Prof. Dr. Haitjema, thans kerkelijk hoogleeraar te Groningen tracht terug te duwen, waar deze professor, die al veel eerder de Gemeene Gratie-leer van Dr. A. Kuyper scherp heeft veroordeeld, een poos te voren beweerd had, dat *„Dr. Kuyper door zijne ontwikkeling van de leer der gemeene gratie, tegen wil en dank een proces van acute verwereldlijking van het christendom mede in gang zette."*

Wij willen hier nu niet aanhalen, wat jaren geleden reeds Dr. Haitjema heeft gezegd betrekkelijk de „onevenwichtige en Schriftverzwakkende" Neo-Calvinistische Gemeene Gratie-leer van Dr. Kuyper; noch nu weergeven wat Ds. Rullmann, Dr. Hepp en Dr. H. H. Kuyper in hun bladen meenen te moeten zeggen ter afweer, aan het adres van den Groningschen professor.

Voor dit alles, zoo hopen wij, komt D. V. later nog wel beter tijd en gelegenheid.

Slechts vonden wij het slotwoord van Dr. H. H. Kuyper's verdedigings-artikeltje zoo „curieus," dat we dachten goed te doen dit terstond even onzen S. B. lezers mede te deelen.

Deze professor aan de (Gereformeerde) Vrije Universiteit schreef:

„Zoo min als de leer der electie (Uitverkiezing) de Calvinisten tot antinomianen heeft gemaakt, zoo min de leer der gemeene gratie tot verwereldlijkte christenen.

Eer omgekeerd is dit „verwereldlijkte" christendom steeds inheemsch geweest bij de Luthersche kerk, die van deze leer der gemeene gratie al zeer weinig weten wilde, *omdat zij in den gevallen mensch alleen zonde zag."*

De onzuivere en zonderlinge redeneering van Dr. H. H. K. nu daargelaten voor hen, wilden we slechts voor het oogenblik aanteekenen, dat Dr. H. H. K. hier doceert, dat een Gereformeerd mensch *niet* gelooft, dat de mensch van nature dood is in zonden en misdaden; het gedichtsel zijns harten van der jeugd aan boos is en verdorven; hij in zonden ontvangen en geboren wordt en onder vloek en doem ligt; alleenlijk de dood over hem heerscht, en er geen goed in hem woont, en wonen kan, tenzij door een wondergeboorte van Boven.

Alleen de Luthersche kerk leert dat, zegt Dr. K. H. K.!

En daarom wil ze van de Gemeene Gratie-leer niet weten!

Wij zouden zeggen: Dan is de Luthersche kerk goed gereformeerd!

Want *wij Gereformeerden* gelooven dat ook op grond van Gods Woord!

En onze belijdenisschriften wijzen dat duidelijk uit.

Terwijl Dr. H. H. Kuyper *tegen* de belijdenis der Geref. Kerk ingaat, een ketter is, en kerkelijk diende onderzocht te worden.

Maar dat zal nog wel een „stuitje" duren.

De „Wachters" op Sions „muren" zijn in Nederland niet zoo haastig met de tucht als in de Chr. Geref. Kerk hier te lande! En welk een „tucht"!

G. V. B.

TEGEN NATIONALE ZELFVERHEERLIJKING EN OORLOG

Een aantal vooraanstaande personen in Duitschland heeft, nu enkele maanden geleden, de volgende bekendmaking gepubliceerd: „Wij doen een beroep op allen, die hun christen-zijn ernstig opvatten, om wel te bedenken, dat het onvervalschte evangelie van het Nieuwe Testament onvereenigbaar is met nationale zelfverheerlijking, dat het de aaneensluiting der volken tot een menschengemeenschap eischt, en dat het elken oorlog onvoorwaardelijk afkeurt. Christenen van alle landen, vereenigt U!"

Deze publicatie was o.m. onderteekend door eenige professors van naam en vele predikanten. —

Nu vooreerst, daar is maar één Evangelie Gods, vervat zoowel in het Oude als in het Nieuwe Testament, die bijeen behooren.

Dat Evangelie eischt geen aansluiting der volken dezer aarde tot één menschengemeenschap. Integendeel! Het eischt van de kinderen Gods om zich af te scheiden van de wereld, en die niet lief te hebben.

Het vraagt wel van de volgelingen van Christus, hunnen Heer, om elkander lief te hebben als broeders en zusters om des Heeren wil, en zoo mogelijk vrede te houden met alle menschen.

Des Heeren volk gelooft de Gemeenschap der heiligen, en beoefent die ook.

Het wil geen gemeenschap hebben met de onvruchtbare werken der duisternis en met de kinderen dezer eeuw, wier Overste Satan is.

Ook geeft Gods Woord volstrekt geen grond om te verklaren, dat elke oorlog uit den Booze is.

Zelfs eischt de Heilige Schrift oorlog tegen al wat kwaad en boos is, den Heere haat en tegenstaat, ten bloede toe.

De imitatie van de Marxiaansche leus: "Christenen van alle landen vereenigt U" tot een politieken bond, of ze van Lutheranen of Calvinisten komt, ze is niet uit God!

G. V. B.

SOUND PREACHING

How is the kingdom of heaven opened and shut by the preaching of the holy gospel?

Thus: when according to the command of Christ, it is declared and publicly testified to all and every believer, that, whenever they receive the promise of the gospel by a true faith, all their sins are really forgiven them of God, for the sake of Christ's merits; and on the contrary, when it is declared and testified to all unbelievers, and such as do not sincerely repent, that they stand exposed to the wrath of God, and eternal condemnation, so long as they are unconverted: according to which testimony of the gospel, God will judge them, both in this, and in the life to come. The Catechism, Q. 84.

DE MACHT DER LEUGEN

In 't Paradijs, met booze list,
Durfde Satan stout beweren,
Dat hij het toch wel beter wist
Dan God, de Heer der Heeren.

Door list komt Satan tot de vrouw,
Om argwaan in haar hart te wekken;
Opdat ook zij het weten zou,
Hoe ver men 't Woord van God kan rekken.

De strekking van het Woord van God
Aan d' eersten mensch gegeven,
En neergelegd in 't proefgebod,
Wordt daar alreeds bestreden.

De dood, als straf door God bepaald
Op d' overtreding van Zijn Woord,
Wordt dan door Satan zóó vertaald,
Dat niemand zich daaraan meer stoort.

Hij stelt het voor, dat God wel weet,
Dat die gedreigde straf, de dood,
"Ten dage als gij daarvan eet",
Geheel iets anders in zich sloot.

"In plaats van dan te sterven,
Of dat u iets zou deren,
Zult gij het leven erven"!
Zoo durft hij zelfs beweren.

Ja grooter nog is zelfs de leugen,
Wanneer de Satan zegt:
"Gij zult ook hierin u verheugen,
Te kennen wat is goed en slecht".

"Aan God gelijk, maar niet te sterven",
"Dat", zegt hij, "is de straf van God".
"Gij zult u dus nog heil verwerven
Door d' overtreding van 't gebod".

Zoo kwam de Vorst der duisternis,
Om Eva te verleiden;
Om met zijn valsch getuigenis,
Gods Waarheid te bestrijden.

En sinds dien tijd gaat Satan door,
Om Waarheid te verkrachten:
En vindt ook nu nog steeds gehoor;
Gelijk wel is te wachten.

De leugen wordt ook nu verspreid,
Dat God het kwaad niet straffen zal,
Al is het, dat men Hem bestrijdt,
En in de zonde vall'.

Want zelfs de goddeloozen,
De werkers van het kwaad,
Zijn zelfs op 't pad der boozen
Geen voorwerp van Zijn haat.

Want waar de Schrift toch zegt,
Dat God den boozen zondaar haat,
Daar wordt dit woord zóó uitgelegd,
Alsof het andersom juist staat.

Gods gunst en Gods genade,
Zoo wordt door velen thans beweerd,
Komt 's Heeren volk niet slechts te stade,
Gelijk de Schrift ons leert;

Maar 's Heeren gunst is algemeen;
Want Hij toch is lankmoedig.
Zelfs zij, die niet in Zijne wegen treen,
Ontvangen 't overvloedig.

Maar kan dit wel de toets doorstaan
Van 't geen God zelf beweert?
En kunnen wij dan wel verstaan
Wat of de Schrift ons leert?

Want daar toch staat het neergeschreven,
Hoe God in Zijn lankmoedigheid,
Hen, die in zonden willen leven,
Toch geen genade, heeft bereid.

Zij, die den Heer niet vreezen,
Verdraagt Hij in lankmoedigheid;
Maar dit kan geen genade wezen;
Wijl zij 't verderf zijn toebereid.

Genade is niet algemeen;
Want velen die haar derven.
In Christus is genade alleen,
In leven en in sterven.

Als gij dus niet in Christus zijt,
In Hem geen Redder vindt,
Dan wordt ook u 't verderf bereid,
Dat alle haters Gods verslindt.

Leen dus het oor aan Satan niet,
Wanneer hij nogmaals wil beweren,
Dat God in Zijn genade ziet
Op hen die afhoereeren.

D. J.

Genade alleen geeft rust, waar 't harte heeft gezondigd;
En waar Gods heilige wet den eeuwigen dood verkondigt;
De haven opent zich den schipbreuk'ling alleen;
Maar wie zijn schip nog heeft, die zeilt er slechts omheen.